THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY 1924
JEWISH CANADIAN DAILY
Circulated All Over CANADA And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש
אינאפהענגיג
נאציאנאל.

א צייטונג וועלכע גיט
פרייהייט פון אויסדרוק
צו אלע שיכטן.

VOLUME XI No. 4074 | TORONTO SUNDAY JANUARY 6 1924 | כט טבת פרשת בא תרפ"ד. | טאראנטא, זונטאג דער 6־טער יאנואר, 1924. | PRICE THREE CENTS

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave.

ווילקאמען דעלעגיאטען

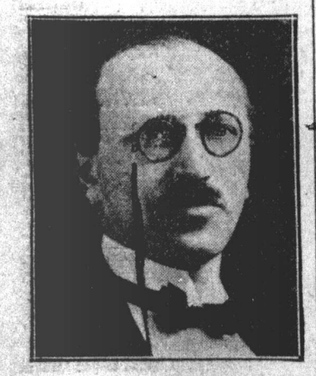

ל. פיטש, — ווייס־פרעזידענט.

מ. געלבער
פרעזידענט פון דער סענטראל דיוויזשאן, וועלכער ערעפענט די קאנווענשאן.

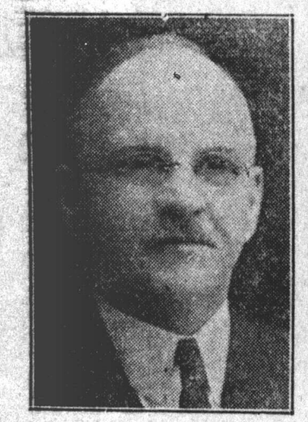

פרעמיער פוירגוזאן
פון אנטעריא, וועלכער וועט רעדען ביי דער ערעפנונג.

פראפעסאר חיים ווייצמאן
דער עהרענגאסט פון דער קאנווענשאן.

חיים ווייצמאן

פון א. צ. ראמאנאווסקי (לאנדאן)

—)::0::(—

די ציון פאהן האט ער אין דער פריהסטער יוגענד אויפגעהויבען. מיט דבקות איהר געטראגען דורך פייער און וואסער. ווי אלע אידישע קינדער, האט ער אויף ירושלים דריי מאל א טאג געבעטען. פאר איהם איז דאס ווענינ געווען. נעזעהן האט ער, אז זיין דור איז דער לעצטער פון שעבוד און איז דער ערשטער פון דער גאולה. האט ער געזוכט זיין דור צו דערהויבען, אז עס זאל דערבראכט ווערען די גאולה שלמה.

זיין געבורט איז געווען צווישען זיין פאלק. דער טוי פון אידישקייט איז קיינמאל נים אפגעווישט געווען פון זייגע ליפען. וואו ער איז געקומען האט ער דעם נאמען פון אלהי ישראל גרויס געמאכט. ארץ ישראל איז זיין גרויסקייט, און ארץ ישראל איז זיין שעהנקייט! אזוי איז ער באשטימט געווארען פון זיין קינדהייט אנצוהויבען א גרויסען גאולה קאמפיטעל. ער זאל דארפען דורכטראגען די חבלי לידה אין זייער גאנצער ביטערקייט.

דר. חיים ווייצמאן איז דער גרעסטער אידישער נאמען צווישען די לעבעדיגע פון אופזער דור. ער איז נים געקומען צו אונז מיט אן איבערראשענדער גאונות. ער איז געוואקסען ווי א גאלדענע פרוכט אין כרם פון בית ישראל. זיין גרויסקייט און באריהמטקייט איז צו איהם געקומען בהדרגה, שטופענווייז. מיר האבען געזעהן ווי דער געטליכער פונק האט אין איהם געגליהט בעת ער איז געווען א באשיידענער סטודענט. דאן האט שוין זיין וואהרע געווארימס די אידישע פארפרוירענע הערצער. דאן האט ער שוין מחזיר למוטב געווען אידישע נשמות, וועלכע זענען פארבלאנדזשעט געווארען פון זייער שטאם.

מיר האבען געזעהן ווי זיין זון שיינט אויף אויף ציוניסטישע קאנגרעסען. ער האט נאך דאן קיין גבורה נים געהאט די גרויסע באוועגונג אויף זיינע פלייצעס צו טראגען. ער האט אבער מיט זיין פייערדיגע הארץ די באוועגונג געלייטערט. ער האט פון איהר א טייל אפגעזונדערט, און דער טייל איז געווארען דער גייסטיגער יסוד פון דער גאנצער באוועגונג. דער טייל איז געווארען דער קאנצענטראציאנס פונקט. פון איהם זענען אויך שטיקלאך אפגעשמאלצען געווארען, און די שטיקלאך זענען געווארען אויך וועלטלאך פאר זיך. דער גאנצער ראדיקאלער פליגעל אין ציוניזם קאן באטראכטען פאר זיין אנפאנג יענעם טאג ווען דר. ווייצמאן האט די באריהמטע פראקציע געגרינדעט.

מיט'ן פאקעל פון ארץ ישראל איז דר. ווייצמאן געשטאנען איבער אלעמען. קיין זאך האט איהם נים געקענט באפרידיגען אהן ארץ ישראל. ווען עס איז געקומען דער אונגארן שטראם מיט אלע זייגע נאכוועהענישען, האט שוין געהאלטען דער הערביי, אז דר. ווייצמאן זאל כליי בען אייגער אליין אויפ'ן פעלד אין מערב אייראפא. עס איז שוין אזוי ווייט געקומען, אז צוליעב דעם אונגאנדיסטישען איינפלוס אויף ציוניסטישע מיטינגען האט מען איהם געשטערט זיין גרויסען און פייערדיגען ווארט צו לאזען הערען. מען האט מורא געהאט דאן, אז זיין ארץ ישראל פאליטיק זאל די העמאלטדיגע פאליטיק נים איבערפיהרען. דער אונגארן שטראם איז געווען גרויס און שטארק, עס זענען אזוי פיעל קאנוואלסיווע מאמענטען פארגעקומען צוליעב גיהם אין אידישען לעבען. כמעט איז נעד אליין איז דר. ווייצמאן געשטאנען צווישען די גרויסע איינפלוסריכע כחות פון פאלק מיט זיין רייגער ארץ ישראל פאהן, די ציוני ציוניסטישע, ווי זי איז אין דער טעריטאריאליסטישער בחלה באצייכענט געווארען. ער איז געשטאנען און געווארט פאר'ן גינסטיגען מאמענט. פון אלע זייטען האבען געשטורעמט די געגנערישע כחות, דאס אידישע לעבען איז צוטרייסעלט געווארען כמעט ביז'ן יסוד, ווי העלישע פייערען וואלטען דארטען געווילדעוועט. די גאנצע וועלט איז שוין כמעט צו ענג געווארען פאר אידען צו רעטען זיך פון אונטערגאנג.

דר. ווייצמאן איז געשטאנען מיט איבערמענשליכע עקשנות מיט דער ארץ ישראל פאהן, אויף א קליין וויספעלע, צווישען די אלע שטורמענדע כוואליעס, און געשריען: „ארץ ישראל! דארט ליגט די חילף!". ער האט זיין פאזיציע נים אפגעגעבען, אזוי ווי קאלומבוס, אין די ערגסטע מאפענטען פון ענטוישונג. די ווילדע כחות האבען געברילט, ווי די צוישטע וועלף אין די געדיכטע פינסטערע סוף חודש'דיגע נעכט. עס האבען אויך רוהיג נים געלאזט די אינווענינסטע כל המינים פארזארגער. פון אלע זייטען האט מען געשריען און געלויערט: „העלפט, העלפט! איז שוין גאט'ס רחמנות אונטערגאנגען? דר. ווייצמאן איז געשטאנען מיט די אויגען אויסגעשטרעקט צו ציון און אלע אויף דארטען אנגעווען.

זיין פאהן האט געווינט!

אז די וואסערען פון דעם נייעם מבול צרות זענען איינגעשטילט געווארען אביסעל, און מען האט שוין ערגעץ געזעהן א לעבעדיגען אנהאלט צווישען די קאכעדיגע כוואליעס, איז דער ערשטער באגריף פון א ניי לעבען געווען די גרויסע בשורה פון ארץ ישראל, וועלכע איז געקומען דורך דער באלפור דעקלאראציע. די בשורה טובה איז צושפרייט געווארען איבער דער אידישער וועלט, און וואו נאך די מים הזידונים האבען נאך א שם ושארית איבערגעלאזען פון ישראל, איז די באלפור דעקלאראציע אויפגענומען געווארען ווי א שאל פון שיפר של משיח.

די באלפור דעקלאראציע האט געוויס אין זיך דעם זכות פון גאנצען כלל ישראל. מען קאן אבער אהן איבערטריבונג זאגען, אז „שקל ווייצמאן כנגד ששים רבוא". ער האט אזוי פיעל זכות ווי דער גאנצער רבים. דער פארווירקליכער פון אן אידעע איז גלייך איינער אליין אין חשיבות ווי אלע די וואס האבען די אידעע אין זייערע הערצער דורכגעטראגען.

די באלפור דעקלאראציע איז אבער נאך נים אלעס. זי איז די זרעה, וואס ווערט יעצט קולטיווירט דורך דער גרויסער אונערמיידליכער ארבייט פון דר. ווייצמאן. יעדער שעה, יעדער רגע, ווהט עפעס איצט פון גרויסען כח היצור, וואס ווייצמאן באזיצט אלס דער פיהרער און ערמיטיגער פון דער גרויסער באפרייונגס־אורעה.

דר. חיים ווייצמאן איז איצט א בן חמישים, ער איז געקומען צו דער צייט ווען א מענש ווערט א בעל עצה, „בן חמישים לעצה". ווי הימלישע נויטיג עס איז איצט די עצה פון אן ערפאהרענעם פיהרער, ווי דעם חבלי לידה קאפיטעל אריבערצולעבען, אז מען זאל שוין קאנען אנהויבען די ארבייט פון בלויז אקעדראן און זעען, און עס זאל זיך שוין נים נויטיגען צו האלטען דעם שווערד אין האנט.

עס איז סימבאליש ווי דר. ווייצמאן האט אין די לעצטע פאר צעהנדליג יאהר צוגעפאסט זיין צייטס־עלטער, לויט די נויטבארארבייט פון די גאולה מאמענטען. ווען ער איז געווען א בן ארבעים, אין ימי בינה, האט ער דאן אנגעהויבען אייסצוארבייטען דעם גרויסען פלאן ווי אזוי די באלפור דעקלאראציע צו דערנעהנטערען. מען האט געדארפט דאן באזיצען בינה צו קענען פון איין זאך אפלערנען א צווייטע, זיין א „מכין דבר מתוך דבר", און האבען א שארפען בליק צו זעהן די השתלשלות פון געשעהניסען און פאסירונגען, אז מען זאל קיין טעות נים האבען אין חשבון, און מען זאל נים ארויפלייגען די גאנצע האפענונג „על קרן הצבי"...

די ימי בינה פון דר. ווייצמאן האט אונז געגעבען דעם גאלדענעם אנפאנג. זיינע ימי עצה וועלען אונז ארויספיהרען אויף די ליכטיגסטע טראקטען פון דער אנקומענדער גלאדרייכער צוביליהונג.

דר. ווייצמאן האט ביי דער פייערונג פון זיין געבוירטסטאג אין ציוניסטישען בוירא אריינגעבראכט אן עצבות־דיגע נאטע און פייערליכע שטימונג. עס האט זיך איהם אזוי טיעף דיהרענד געדרעט: „מען איז שוין א בן חמישים און די ארבייט האלט נאך ביים אנפאנג. צו שניידען די פרוכטען איז נאך אזוי ווייט!"

דאס פאלק ישראל קאן מאכען א קפיצת הדרך. מיר ווייסען פון „בעתו אחישנו!" מיר קאנען מיט דער גרויסער אנשטרענגונג ווי עס נויטיגט זיך אזוי דערנעהנטערען דעם קץ. אז פון די ימי עצה זיינע בין די ימי זקנה, ווען ער וועט ווערען א בן ששים, זאל שוין די גאולה און זיין אויס'ן מיטען הימעל. און ער זאל שוין האבען די פארהערליכונג פון א פאלק, וועלכע איז שוין טייל־ווייז באפרייט און טייל־ווייז אויס'ן שוועל פון דער באפרייאונג.

די אידישע געשיכטע איז הייליג. אלע וואס האבען אין איהר מיטגעווירקט און זייערע נעמען האבען פון איהר ארויסגעשיינט, וועלען צווישען די הייליגסטע אידישע נעמען פון דער מארערנער צייט.

זיין לעבעדיגע ליכט וועט נאך אונז פאר פיעלע עצהנדליגער יאהרען לייכטען און ווארימען.

א. דזשיי. פרימאן
פרעזידענט פון דער קאנאדער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

א. לעווין, — טרעזשורער.

לעאן גאלדמאן, עקזעקוטיוו סעקרעטאר פון דער קאנאדער ציון ארגאניזאציע

דר. ווייצמאן קומט היינט פרי

דר. חיים ווייצמאן קומט היינט 8.30 פריה אויף יוניאן־סטייישאן. פאר־שטעהער פון קאנווענשאן - קאמיטעט און מיטגלידער פון די „בני ציון" וועלען איהם באגעגענען.

עס איז געווען באריכטעט, אז מיט איהם וועלען אויך קומען דר. רופין אין ליפסקי. עס האט זיך אבער ארויסגעוויזען, אז עס איז פאר זיי אונמעגליך צו קומען.

פראגראם
פון דער 19־טער ציוניסטישער קאנווענשאן

זונטאג 2 אזייגער.
ערעפנונג אין מעסי האל, — מר. משה געלבער.
רעדנער: — א. דזשיי. פרימאן, פרעזידענט פון די קאנאדער ציוניסטען.
לואיס פיטש, וויצע־פרעז.
פרעמיער פוירגוזאן, — באגריסונג.
מעיאר מעגוויער, — באגריסונג.
דר. חיים ווייצמאן, — אפיציעלע ערעפענונג.

זונטאג 8 אוועגנט.
ערשטע זיצונג אין קינג עדווארד האטעל. קריסטאל־באל רום.
באריכט פון דער קרעדענשעל קאמיטע.
ערוועהלונג פון קאמיטעען:
נאמיניישאן קאמיטע.
רעזאלוציאנס קאמיטע.
ארגאניזאציאנס קאמיטע.
פארלעזונג פונ'ם פראטאקאל פון דער לעצטער קאנווענשאן אין אטאווא.

מאנטאג 9.30 פריה.
קארעספאנדענטן.
פינאנציעלער רעפארט אפגעגעבען דורך א. א. לעווין, טרעזשורער פון די קאנאדער ציוניסטען.
רעבאטע.

2.30 נאכמיטאג
באריכטען פון די דיוויזשאנס:
איסטערן דיוויזשאן, ל. פיטש.
וועסטערען דיוויזשאן, ה. י. ווייל־דער.
סענטראל דיוויזשאן, משה געלבער.

מאנטאג 8 אוועגנט
א באנקעט לכבוד דר. חיים ווייצמאן, אין קריסטאל באל רום, קינג עדווארד האטעל.

דינסטאג 9.30 פריה
נאציאנאל פאנד באריכט, דורך הרב י. ל. זלאטניק.
אידישער קאלאניאל באנק באריכט. דורך כ. שיפער.
רעזאלוציעס.
דעבאטע.

דינסטאג 1 אזייגער
לאנטש אין פרימראז קלוב לכבוד דר. חיים ווייצמאן.

2.30 נאכמיטאג
אלגעמיינע געשעפטס פארהאנדלונג.
וואהלען.
שלום פון דער קאנווענשאן.

מיטוואך בייטאג
הדסה קאנווענשאן אין באנקעט האל, קינג עדווארד האטעל.

מיטוואך אוועגנט
הדסה לאנטשאן, אין פרימראז קלוב.

סיטי האל דעקאריירט לכבוד קאנווענשאן

די שטאדטישע פארוואלטונג ווייזט ארויס דעם נויטיגען כבוד צו די פארטרעטער פון דער קאנאדער ציוניסטישער ארגאניזאציע וועלכע האבען זיך איצט פארזאמעלט אין שטאדט צו דער נייגצעענטער ציון־קאנווענשאן. דער סיטי האל איז דעקאריירט מיט א גרויסען אויפשריפט: „ווילקאמען דעלעגאטען" אין מיט אידישע און ענגלישע פאהנען.

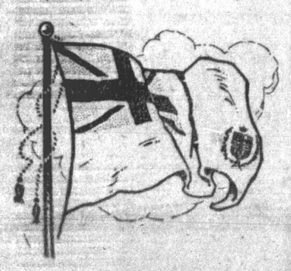

נייעס אויף זייט 3

צו דער 19־טער ציוניסטישער קאנווענשאן

ריכטיג געמאכט
טראסעס צו מאס

ניט נאר זענען אונזערע טראסעס מעכאניש פערפעקט דורך אונזערע גע־לערנטע טראסמייערס, מיט יאהרען פון פראקטישער ערפאהרונג, נאר יעדער פאציענט ווערט באזונדער צוגעפאסט לויט פארלאנג. דער פאקט איז אז 70 פראצענט פון אונזערע נייע קאסטומער ווערען געשיקט צו אונז פון דאנקבארע פאציענטען, א באשטעטיגונג פון אונזער אנערקענ־קענטער דיענסט.

AUTHORS & COX, LIMITED

135 טשורטש סטריט טאראנטא אנט.
מאכער און פיטער פון טראסעס, עפליענסעס פאר קאליקעס, עלאסטישע זאקען, מאגעד־בעלטס א. א. וו. אינוואליידען — שטולען צו פארקויפען אדער צו פארדינגען.

„ווילדע ליידענשאפט"

א ראמאן פון אידישען לעבען.

פון י־ב־ם

(30־טע פארזעצונג)

— יא, דו מיזט, אלענפאלס וואלט איך פארלאנגט פון דיר אז דו זאלסט דיר דען אביסעל שטילער — ווייל מיין מיסעס קען נאך הערען.

— דאס מאכט ניט אויס, ווייל זי איז דאך מיט דיר אין איין בונד.

— ווי אזוי! דו קענסט מיין מי־סעס? האט מארים אביסעל צישראפען געפרעגט, איך הער דאס ערשט איצט.

— טא הער זשע מארים, האט דאס דאזו זעהר פריינטליך געזאגט, איך ווייל אז דו זאלסט פארשטעהן אז דיין עהנליכקייט צום מערדער אין זעהר א געפעהרליכע זאך. קיין זאך קען דיך ניט ראטעווען נאר א פאלשע שבועה פון דיין מיסעס, וועל־כע זאל שווערען אז בין צווילף אויינע ביי נאכט האסטו פארבראכט מיט איהר אין הויז און אז זי איז זיכער אז נאכהער ביזטו געגאנגען שלאפען.

— צוליעב וואס דארף איך זוכען די פאלשע שבועה פון מיין ווירטין? האט מארים מיט כעס געזאגט, דו זעלבסט קענסט דאך זיין א גוטער עדות.

— וואס? איך? וואס קען איך זאגען, וואס ווייס איך?

מארים איז צוגעגאנגען נאהענט צום פארוואלטער און איהם מיט חוצפה געזאגט:

— דו בזוט דאך זיכער, אז איך בין ניט דער מערדער.

דאדאוו האט געביסען די ליפען פאר כעס. ער האט ניט ערוואר־טעט אז מארים וועט מיט איהם אזוי שארף ריידען. ער האט דאכ געביטען זיין טאן. מארים, האט ער איהם געזאגט וואלט מיך צו סטראשען און אזוי ארום באקור מען פון מיר געלט, מאכסטו א טעות. איך ווייל אז דו זאלסט וויסען, אז איך וועל זיך מיט דיר ניט שפיעלען, איך ראט דיר צו בלייבען מיין פריינט.

— דאס איז וואס איך ווייל. איך ווייל בלייבען פריינטליך ווי פריהער, און דאס דום האב איך געבעטען אביסעל געלט, אום ניט ארומצוגעהן ווי א קבצן.

— וויפיעל דארפסטו?

— ארום הונדערט דאלאר.

— גלויבסטו מאקע אז איך וועל דיר אלע מאל געבען אזעלכע גרויסע סומען געלט?

— איך דארף עס ניט גלויבען. הוג דערט דאלאר איז א סומע וואס עס קלעפט בלויז אויף עטליכע טעג

— הער זשע מארים, פיליכט וואלט געווען אז איך זאלסט אינגאנצען אוועק־פאהרען.

— זעהר מעגליך, האט מארים גע־ענטפערט, אבער איך בין מעהר ניט אליין.

— וואס מיינסטו?

— איך האב א געליעבטע.

דאדאוו האט זיך צובייזערט. מיינט עס אז מיין געלט האלסטו אויף א געליעבטע. איך ווייל אז דו זאלסט פאר־שטעהן, אז דיין געקויפטע ליעבע איז נאר ניט ווערט, און אז דערפאר וועל איך דיר קיין געלט ניט געבען.

— דו האסט א טעות. עס האנדעלט זיך ניט וועגען א געליעבטע ווי דו מיינסט נאר וועגען זעהר אן אנשטענדיגע מיי־דעל.

— ווילסטו מיט איהר חתונה האבען?

— נעווייס.

נו, און געוויס ווילען די עלטערען פון דער כלה זי דיר ניט געבען.

איז זי דייך? איז זי אנשטענדיג?

— געוויס.

טא זאל זיין מיט גליק, ווייל אויב זי זוכט ניט דיין געלד איז זי געוויס א וואיילע מיידעל. אבער הער מארים איך האב פארגעסען ביי דיר צוריקצוגעה־מען דעם שליסעל פון דעם הויז וואס איך פארוואלט,ע און איך פארלאנג פון דיר צו ריק דעם שליסעל.

— דו וועסט איהם ניט באקומען.

— איך דארף איהם נאך האבען.

דאדאוו האט דעם יונגען מאן אנגע־קוקט מיט דורכדרינגענדע בליקען.

— צו וואס דארפסטו דעם שליסעל, וואס האסטו צו טון אין אונזער הויז?

— איך דארף זעהן מיין כלה.

— דיין כלה? האט דאדאוו אי־בערראשט געפרעגט. וועמען מיינסטו?

— איך מיין מאגיען. האט מארים גלייכגילטיג געענטפערט.

— ביזטו משוגע?

— איך גלויב אז ניט.

— טא וואס דענקסטו, מאניע וועט זיין דיין כלה?

— דאס איז שוין באשטימט.

האסטו מיט איהר גערעדט?

— נאטירליך.

— אין געהיים. אהן דעם וויסען פון איהר מיטער.

ווילסטו אז איך זאל עס דיר גלויבען, אז מאניא האט מיט דיר גערעדט אזעל־כעס, אהן דעם וויסען פון איהר מוטער. ניין, עס איז ניט אמת. דו זאגסט א ליגען.

— איך קען עס דיר באווייזען, האט מארים קאלט און רוהיג געענטפערט.

— גלויבסטו אז דאס מיידעל וועט זיין דיין כלה?

— פארוואס ניט?

— ווייל דאס איז לעבערליך. זי וועט ניט נעהמען אזא מאן ווי דו.

מארים איז רויט געווארען. דאס בלוט האט איהם א זעץ געטון אין פנים אריין. ער האט געהאט א שטארקען ענטפער אויף זיינע ליפען, אבער ער האט זיך צוריק געהאלטען. עס איז פאר איהם געווען בעסער צו לעבען. פרידליך מיט דעם געשעפט פארוואלטער פון דעם פאר־שטארבענעם שעהנגאלד.

— ווילסטו פאר דעם געלט קויפען א מתנה מאגיען?

— יא.

— דאמאלס קריגסטו קיין סענט ניט.

— איך רעכען אבער פונקט פאר־קעהרט, אז דו זאלסט מיר געבען דאס געלט און דערצו טון א פליינע טובה.

— וואס נאך פאר א טובה ווילסטו? האט דאדאוו צוישראקען געפרעגט.

(ווערט פארגעזעצט)

עקסטרא! עקסטרא!

נייעס פאר פרויען־

עס פרעהט אונז באקאנט צו מאכען, אז מיר האבען שוין אריינגעשטעלט אונזערע וואונדערליכע נייע מאשינען פאר פרעסען אייערע וועש אויפ'ן בעסטען מעגליכען וועג צום נידעריגסטען פרייז.

עקאנאמיע אלעס געוואשען — אלע פלעט ארבייט געפרעסט פארטיג צום נוצען, דאס איבעריגע צוריקגעקעהרט גרייט צום פרעסען אדער אויסהענגען 9 סענט א פונט. מינימום באנדעל $1.00

סעמי־פינישד — אלעס געוואשען. אלעס געפרעסט.
11 ס. א פונט. מינימום באנדעל $1.00.

אויב איהר ווילט אליין פרעסען אין דערהיים, דאן נוצט אונזער וועש־וואש. 5 ס. א פונט, מינימום באנדעל $1.00

בעסערע וועש—בעסער פרעסען—
שנעלערע סערוויס
טעלעפאנירט היינט

טרייניטי
0698
1466

די איינציגע אידישע לאנדרי אין שטאדט.

MODERN LAUNDRY SERVICE
LIMITED
"דער באלעבאסטעס פריינט"
703־705 כאור סט. וועסט

איין 50 ס. באקס האט געבראכט געזונט

יאהרען פון פארשטאפונג האט זיך געענדיגט דורך „פרוט־איי־טיווס"

די וואונדערבארע פרוכט־מעדיצין

יעדער איינער וואס ליידט פון שוואכען געזונט, וואס ווערט אויסגעמאטערט פון קאפשמערצען, און דער וואס קאן קריגען אירגענד־וועלכען פארגעניגען פון זיין לעבען, וועט זיך פאראינטערעסירען מיט דיזען ברייעה פון מרס. מארטא דע וואלף פון איסט שיפ הארבאר, נ. ס.

מרס. דע וואלף זאגט: "פאר יאהרען האב איך שרעקליך געליטען פון פאר־שטאפונג און קאפשמערצען און איך האב געפיהלט מיזעראבעל אויף אלע אופנים. קיין שום מעדיצין האט מיר ניט גע־האלפען. דאן האב איך אויסגעפרובירט "פרוט־איי־טיווס", און די ווירקונג איז געווען גלענצענד, אויסגעצייכענט. און נאך דעם ווי איך האב איינגענומען בלויז איין באקס, בין איך פולשטענדיג געהאל־פען געווארען, און איצט פיהל איך ווי א נייער מענש".

50 ס. א באקס, 6 פאר $2.50, טרייעל ווייס 25 ס. ביי אלע דיעלערס אדער ביי פרייט איי טיווס, לימיטער, אטאוואַ, אנט.

פוילישע וויזעס קיין אמעריקא קאסטען טייערער מיט צוויי מיליאן מארק

וואַרשא, (איטא). —

פון שבת דעם 16־טען דעצעמבער אן, איז געהעכערט געווארען דער אפ־צאהל פון א פוילישער וויזע אויף צו פאהרען קיין אמעריקא. די וויזע קאסט. אנשטאט צוויי מיליאן, פיער מיליאן פוי־לישע מארק.

ווילנער פראקוראר שטעלט אפ „אונזער פריינד".

וואַרשא, (איטא). —

די הייגע ציוניסטישע צייטונג „אונ־זער פריינד" איז, לויט דער פאראורדנונג פון ווילנער קרייזגעריכט, אפגעשטעלט געווארען, פאר א צו שארפען ארטיקעל, ביז עס וועט פארקומען דער פראצעס.

כלויז חזן וולאדאווסקי

איז אנשטענדיג, ריין און פארזיכטיג

אלס מוהל

און מסדר קידושין.
אלע עלטערען פון קינדער זאלען דאס נעזמען אין אנבעטראכט, ווייל דאס איז אין זייער איינענעם בענעפיט.
קאנטרי לייט קענען מיר אויך רופען אויף זייערע שמחות.
וואונינגנ 62 בראנזוויק עוועניו
טעלעפאן טרייניטי 1076.
פאר ארימע אומזיסט.

ווייסט איהר וועגען געגעראל וואולף, וועלכער האט איינגע־נומען קענעדע פאר די ענ־לענדער?

וועגען וואולפ'ן און וועגען אנ־דערע ווייכטיגע פערזאנען קענט איהר לייענען אין

א. ריינווייג'ס

נייעסטען בוך

קאנאדע - איהר געשיכטע און ענטוויקלונג

צו באקומען אין אלע בוכהאנ־לונגען און אין „זשורנאל" אפיס

פאסאזשירען געבראכט

פון נאגיי רוסלאנד, פוילען, גאליציען, ליטא און רומעניען. מיקעטס פאר־קויפט אויף אלע לייניס צו די בילינס־טע קאמפאניעס פריזיזען. ביז דעם פארט קאסט:—

פון מינסק	$116.50
פון אדעסא	$120
פון סאראטאוו	$120
פון מאסקווא	$116.50
פון כארקאוו	$116.50
פון קיעוו	$116.50
פון וואַרשא	$106
פון קאונא	$106
פון בוקארעסט	$105

דער פריי פון דעם פארט ביז טא־ראנטא איז $17.46 אום ווינטער און $14.90 אין זומער צייט.

מיר מאכען אויס אלע נויטיגע פא־פירען, דאקומענטען, אפידייוויטס און ערלויבנישען.

גארפינקעל'ס
שיפס קאנטאר
153 Queen St. West
Toronto Cnt.

מר. פעלדמאן

לאזט וויסען אז ער האט צו פארקויפען א גרויסען לאט באיעס אווערקאוטס פון די בעסטע וואַרעס, די שעהנסטע סטיילס און ביליגע פרייזען. אויך סוטלאך און פענטס פאר באיעס זעהר ביליג. אויך ווערט נעמאכט צו אָרדער אָווערקאוטס און סוטלאך פון אונזערע וואַרעס אדער פון אייערע וואַרעס. צופרידענהייט גאַ־ראנטירט, אויב ניט דאס געלט צוריק.
אונזער אדרעס: 545 קווין סט. וועסט. טעלעפאן עדלייד 4792.
(1-1-11 4331)

האט איהר אויגען טראבעל?
האט איהר קאפ שמערצען?
דאן זעהט זיך מיט דעם אידישען

אפטאמעטריסט
— און אפטישען —
וועלכער איז אויטאריזירט פון גאווערנמענט

דר. הענרי הערריס
279 קאלעדזש סט.
(לעבען ספעדיינג)
אפען ביז 9 אוהר אין אָוועגנ
DR. HENRY HARRIS
EYESIGHT SPECIALIST
Phone Trinity 6604
279 College St. Near Spadina
Open until 9 p. m.

פארלאנגט
Want Ads.

פארלאנגט פינישערס און א מיידעל אלס פינישער צו ליידיס קאוטס און סקווירטס. פרעגען מר. וויער, טאראנטא סקווירט קא. 34 סענט פעטריק סטריט. (6-1-9788)

פארלאנגט א סטענאגראפער און בוק־קיפער. פרעגען קארנער טרענט און דענ־פארט עוו. די איסטערן לאמבער קא. גלעדסטאן W 1600. (7-1-9787)

אקאונטעט בוקקיפער און טייפיסט, נעהמט אן ארבייט טיילווייז אדער שטענדיג אינסאלס סיסטעם אדיטס, מאכט גרייט פינאנשעל סטייטמענטס, קען שרייבען אידיש. נאכפרעגען טרייניטי J 5761. (10-1-3689)

פארלאנגט א מיידעל עקספיריענס־בוקקיפער און סטענאגראפער, טעלעפאן מיין 2628. (6-1-3682)

אן אנשטענדיגע פרוי פארלאנגט א פלאץ אלס א וואטש פרוי האט גוטס עקספיריענס, טעלעפאנירט קענוואוד 1116 קאלעדזש סטריט. 6185. (6-1-3684)

פארלאנגט א מיידעל אבער א פרוי צו הויז ארבייט גוטע היים גוט באצאהלט פרעגען 179 דאנדעס וועסט. (11-1-3701)

פארלאנגט א מיידעל צו לייכטע הויז ארבייט בלויז 4 רומס צו אטענדען גוטע ווייזדשעס און אויף א גוטע היים צום ריכטיגען פערזאן. פרעגען ½374 יאנג סט. (8-1-9909)

דער באוווסטער פירסט קלעס קאכער מר. ריזמאן

נעהמט אן צו אטענדען חתונות, באנקע־טען מיט דער בעסטען צופרידענהייט. מיין אדרעס איז 36 קענזינגטאן עוו. טעלעפאן טרייניטי W 3783. (18-12-3497)

די קאנאדער געשיכ־טע אין אידיש

איהר קענט יעצט באקומען א. ריינווייג'ס בוך

„קאנאדע—איהר געשיכטע און ענטוויקלונג"

— אין —

טאראנטא קונסט־צענטער
519 דאנדעס סטריט וועסט
ש. כץ און ל. פרעכטעל וועלען אייך די טעג באזוכען און באזאָרגען אייך מיט א קאפיע.

ביזנעס שאנסעס
Business Chances

פייפער הענינינג און פיינטינג

איך מאך די בעסטע דזשאב איז פיינטינג און פייפער הענינינג. נוט אז: ביליג, בעסטע צופרידענהייט, טעלעפאן נידט גלייך. טרייניטי F 8316 מ. קירשענבוים, 100 דענינסאן עוו. (30-0-8635)

פייפער הענינינג און פיינטינג

די אסיינטאנער פיינטינג און וואל־פייפער סטאר לאזט וויסען זייערע קאס־טומער אז מיר פיינטען און דעקאריירטען אייערע הייזער צו די בילינסטע פרייזען. אויך פארקויפען מיד־פייפער צו די בילינסטע פרייזען. גרויסער באדגיי אויז פיינט און וואל־פייפער. ניט אונז א טרייעל. טעלעפאנירט לייקסייד 0947 אדער לייקסייד 7581 — 166 אסיינטאן עוועניו. אייגענטימער סעם קאטץ (18-1-8528)

יעקב מ. בענעט

(פון בענעט און סטמעראו)
באריסטער, סאליסיטערס
נאטאריעס א. ז. יי.
2901 דאנדעס סט. וועסט טאראנטא
טעלעפאן דזשאנקשאן 9077
וואוינונג טעלעפאן דזשאנקשאן 983

סיינס

און שאו קארדס

פארשיעדענע סארטען געמאכט אין

טאראנטא קונסט־צענטער
519 דאנדעס סט. נעבען ספעדיינג

צו פארענטען
To Let

צו פארענטען א סטאר מיט 7 רומס אויף דאנדעס נעבען מענינג עוו. גוטע פארניס, ביליג רענט. באזונדערער אריינ־גאנג צום פלעט. פרעגען 351 וואנג סט. (7-1-3600)

צו פארענטען א סטאר מיט רומס אלע קאנווייניענס ביליג רענט די פיק־טשורס צו פארקויפען פרעגען 3134 דאנדעס וועסט. (4־3633)

2 ליכטיגע רומס צו פארענטען, עלעק־טריק, ווינדע בליינדס, סעפרעט אריינ־גאנג, טעלעפאן צום נוצען. פרעגען 305 ספעדיינג עוועניו. טרייניטי M 2071. (7-1-3664)

צו פארענטען א פלעט פון 3 רומס מיט אלע קאנווייניענס, ניי דעקאריירט, סעפרעט באלקאני, ווינדע בליינדס עלעק־טריק פיקסטשור, סינק אין קיטשען אריינצומופען, 296 קראפארד סטריט. טעלעפאן טרייניטי J 0044. (6-1-3681)

צו פארענטען א הויז פון 7 רומס אין 213 עלם סטריט אלע קאנווייניענס ביליג רענט. פרעגען 217 עלם סטריט טרייניטי J 5335. (3698)

צו פארענטען 2 שעהנע רומס מיט אלע קאנווייניענס, עלעקטריק סטים היעט אין 33 מארקהעם סטריט. (7-1-3694)

צו פארענטען א פלעט מיט אלע קאנווייניענס, עלעקטריק, סעפרעט נעז. טעלעפאן. פרעגען 199 פאלמערסטאן עוו. (7-1-3700)

109 נעסא סטריט סאליד בריק 3 רומינע הויז צו פארענטען הארדוואור פלארס ניי דעקאריישען אלע קאנווייניענס אויף הן פארניטשער צו פארקויפען ביליג. ביליג רענט פרעגען 109 נעסא סטריט אדער טעלעפאנירט: טרייניטי W 7941. (7-1-9906)

צו פארענטען צוויי רומס הארדוואור פלארס ווינדע בליינדס עלעקטריק פיק־טשורס, טעלעפאן, נאר א א קאפעל, זיך צו ווענדען 23 ביטרים סטריט. (7-1-3699)

צו פארענטען א פלעט פון 3 אדער 4 רומס מיט אלע קאנווייניענס הייסט וואַ־סער באהייצונג פרעגען 161 גרייס סט. (8-1-3700)

צו פארענטען א פלעט פון 2 אדער 3 רומס, ניי דעקאריישען, עלעקטריק פיקטשורס סינק אין קיטשען, טעלעפאן אויף א סטייבעל פאר א פערד און וואגען פרעגען 20 גרענדזיש עוועניו. (3703)

צו פארענטען א שעהנעם פלעט פון 3 רומס עלעקטריק, סעפרעט נעז, סינק אין קיטשען. טעלעפאן. גלייך אריינצו־מופען. פרעגען 441 באטהורסט סט. (3706)

צו פארענטען 3 אדער 4 רומס דאנסטערז מיט א גאראדזש ניי דעקאריירט אלע קאנווייניענס. פרעגען 35 סיסעל סט. טעלעפאן עדלייד 0489. (7-1-3705)

צו פארענטען אן איינגעטרייטע בע־קענד הענד סטאר מיט רומס, ביליג רענט, קינד איסט. פרעגען 101 קארלא עוועניו. (6-1-3686)

צו פארענטען א פלעט פון 2 אדער 3 רומס מיט אלע קאנווייניענס פאסיג פאר א קאפעל, האדרוואור פלארס סעפ־רעט נעז, ניי דעקאריירט, גלייך אריינצו־מופען. פרעגען 394 קראפארד סטריט. טעלעפאן טרייניטי W 0471. (6-1-3685)

א פלעט צו פארענטען פון 5 רומס מיט אלע קאנווייניענס, סעפרעט נעז, עלעקטריק, ביליג רענט, ניי דעקאריירט, גוט באהייצט. פרעגען 36 סיסעל סטריט. (6-1-3683)

אן אפארטמענט פון 4 אדער 5 רומס אויף קווין, סענטראל, זעהר מעסיגע רענט טעלעפאנירט טרייניטי F 9228 פרעגען אלעקסאנדרא פארק אפארטמענטס. 185 גרענדזיש עוו. (7-1-3676)

צו פארענטען א סטאר מיט 6 רומס און גאראדזש. פאסיג פאר יעדער סארט ביזנעס אין 473½ יאנג סטריט, רענט $80 א מאנאט. פרעגען טעל. רענדאלף 8030. (7-1-3679)

88 וואלטען סטריט, 3 רומס מיט אלע קאנווייניענס, סינק אין קיטשען עלעקטריק, באהייצונג, זעהר ביליג רענט גלייך אריינצומופען. (7-1-3677)

צו פארענטען א שעהנעם פלעט פון 3 אדער 4 רומס, גענ, עלעקטריק, פוירנעס סינק אין קיטשען. 66 סענט פעטריק סט. (7-1-3692)

קווייטירונג

ערהאלטען פון מר. יצחק סערראטצקי וועלכער האלט א חדר אין 4 טריפארד פלייס $2.50 פארן סאניטאריום אין ארץ ישראל.
י. רזבינאף, סעקרעטאר.
(9905)

סניפען און פערסניפען
Bought and Sold

צו פארקויפען א גוטען טכוירענעם קאוט, ערשט געבראכט פון יוראפ. פרע־גען ווערווער, 212 מארקהאם סטריט. (6-1-3691)

א העפי טאט סטאוו צו פארקויפען. פרעגען רושאנקשאן 3767. (6-1-3669)

צו פארקויפען א 6 רומיגע הויז, ביליג, קאנווייניענס. אורזאכע פארלאזט טאראנטא. פרעגען 4 קעזמיר סטריט. (6-1-3670)

שוואמען אויף פעדערען צו פארקוי־פען. איצט האט איהר דאס געלעגענהייט צו קריגען פרישע שעהנע שוואמען אויף פעדערען נאר די ריכטיגע סחורה, ערשט געבראכט פון יוראפ. ווענדעט זיך אין 31 סט. ענדרו סטריט אדער 21 ליפינקאט סטריט. (6-1-3672)

א הויז צו פארקויפען, 7 רומס עלעק־טריק, גאראדזש, וואש־ טעפ. פיער טור זענט. 37 סאליוואן. (6-1-3688)

צו פארקויפען פארשידענע ווארעס און סוט לענגס און רעמנעטסעס. דער סטאק מוז פארקויפט ווערען פאר נייע ווארעס, וועלכע קומען אן פון ענגלאנד. די ווארעס וועלען פארקויפט ווערען ווייניגער ווי העלפט פרייז. פרעגען בערמאן טיילערינג, 364 סעפרייניע עוו. מען קען קומען צו יעדער צייט און אויך זונטאג. (7-1-3675)

$4100 בעלוויו עוועניו בריק הויז 7 גרויסע רומס אלע קאנווייניענס בריייטער טעפעער לאט סייד דריוון באראגיו. מאס קאוויטש 113 אקספארד סטריט. טעלעפאן טרייניטי W 7998. (3697)

צו פארקויפען א ביזנעס אדער די סטאר מיט 8 רומס אין 167 מיקאל סט. (7-1-3695)

א שניידער מאשין און עלעקטריק איינען מיט א טיש צו פארקויפען ביליג פרעגען 414 דאנדעס וועסט. (3704)

באקאנטמאכונג

פון לאקייטארס ריעלטי קא.
331 בעי סטריט, טאראנטא

א פראמינענטער טאראנטער בילדער, וועלכער איז איצט פארבונדען מיט דער לאקייטארס ריעלטי קא., בויט אכט שעה־נע, דורכאויס מאדערנע הייזער אויף קראפארד סטריט, נאהט פון קאלעדזש. פיער פון דיעזע הייזער וועלען האבען צו זיבען רומס און א סאן רום, דורכאויס מאדערן, האדרוואור איבעראל, הייסע וואסער באהייצונג, נעמיינשאפטליכער סייד דריוון, עצט. די אנדערע פיער וועלען האבען צו זעקס רומס און סאן רום, הייסע לופט באהייצונג, האדרוואור איבעראל, נעמיינשאפטליכער סייד דריוון עצט.

אויב איהר האט בדעה צו קויפען א הויז אין ספרינג טארם איהר ניט דורכ־לאזען דיעזע געלעגענהייט פון האבען א היים געבויט לויט אייער איינענעם סטייל און דעזיין. א קליינער הענאזיט איז גענוג. אלע איינצעלהייטען ביי די לאַ־קייטארס ריעלטי קאמפאניע, 331 בעי סט. טעלעפאן מיין 1037, אין די אוועגנטען עדלייד 4956. (6-1-9772)

$6000 יוקליד, סאליד בריק 8 רומס אלע קאנווייניענס פופעצען הינדערט קעש.
$6200 מיידזשאר, סאליד בריק 8 רומס סטיים היעט. אלע קאנווייניענס קעש אראנזשירט.
$5000 בעלוואודס עוועניו סאליד בריק 8 רומס אלע מאדערנע קאנווייניענס טויזענט קעש.
$4000 באדדען סטריט בריק פראנט 8 רומס אלע קאנווייניענס טויזענט קעש. פרעגען טרייניטי W 2456 ווי אויך טרייניטי F 6260. (3696)

$6600 קראפארד פאר האנבארד 6 רומיגער באנגעלא סייד דריוון פראכטפאל דעקאריייטעט מוז שנעל פארקויפט ווערען קעש אראנזשירט.
$4200 בריק ווענער, מארקהעם סט. 8 רומס צוויי פלעטס אלע קאנווייניענס מעסיגע קעש.
טעלעפאנירט מיין 7030 אדער טרייניטי J 2927. (9910)

צו פארקויפען א גוטען סאווענער סטאף אין בעסטען קאנדישאן 244½ קווין וועסט. (3702)

מענדעל קאהן

האט געעפענט א קאל יארד

אין 114 יוסליד עוו.

אדון סופליים די בעסטע קוילען גלייך דעליווערט צו יעדער טייל פון שטאדט. טעלעפאנירט טרייניטי J 4993.

אידישע פארשטעהער פראטעסטירען געגען נייע אימיגראציאנס־גזירות; קינג וויל צוציהען פראגרעסיווע אין קאבינעט, סער גוען האט רעזיגנירט

יעדער איד מוז קומען צו הילף די אימיגראנטען

הונדערט אימיגראנטען שוין אין שטאדט אין נאך הונדערטער קומען — אימיגראציאנס־געזעלשאפט אפעלירט נאך הילף... — יעדער איינער קאן אין דארף העלפען.

די פראגע וועגען העלפען די אידישע פליכטלינגע וואס זענען אנגעקומען אין שטאדט ווערט איצט — דארף ווערען — די ברענענדסטע און וויכטיגסטע פראגע פאר'ן טאראנטער אידענטום. אין שטאדט זענען שוין איצט דא איבער הונדערט אימיגראנטען. דעם עפטסטן יאר נואר קומט נאך א גרופע פון 102 אימיגראנטען. דעם אכטען פעברואר וועט אין קאנאדע אנקומען נאך א גרופע פון דריי הונדערט און א דריטעל פון זיי וועלען קומען קיין טאראנטא.

די נויט צווישען די אנגעקומענע איז זעהר גרויס. זיי קומען נאקעטע און בארוויסט, הילפלאזע פרויען און קינדער. מען מוז זיי העלפען. עס קאן גאר ניט צוגעלאזען ווערען דער געדאנק, אז די טאראנטער אידען וועלען ניט טאן זייערליכט צו העלפען די אומגליקליכע וואנדערער, וועלכע זענען אויסגעשטאנען יאהרען פון פאגראמען און דריפות. מיר האבען זיך פארליכטעט צו דער קאנאדישער רעגירונג צו באזאָרגען אונזערע ברידער און שוועסטער און מיר מוזען אונזער חייליגען פליכט דערפילען.

די אימיגראציאנס־געזעלשאפט וענדעט זיך צו אלע אידען פון טאראנטא מיט א דרינגענדען אפעל נאך הילף. מען דארף האבען עסען, קליידער און שוך מען דארף האבען וואוינונגען, מען דארף פארשאפען ארבייט פאר די אנגעקומענע.

יעדער איינער קאן העלפען. ווער עס וויל געבען שפייז, קליידער און שוך ווארט זאל עס ברענגען אין 218 סימקא סטריט אדער טעלעפאָנירען עדלייד 6071 און מען וועט קומען עס נעהמען. ווער עס וויל נעהמען צו זיך איינצולגן פערזאָנען אויף א פאר וואכען צייט זאל אויך קומען אויפ'ן זעלבען אדרעס. פערזאָנען וועלכע האבען זארבלט פאר אימיגראנטען זאלען זיך אויך אפרופען.

הילף פאר אימיגראנטען — דער לאזונג דארף איצט אפהילכען אין יעדער ארגאניזאציע, און יעדער אידישער הויז.

האמילטאָנער אידען טוען זייער פליכט

די האמילטאָנער אידען זענען טעטיג אויפ'ן געביט פון אימיגראנטען־הילף. א דעלעגאציע פון דארטיגען קאמיטעט האט אפגעוואָרט די לעצטע גרופע וואס איז געקומען קיין טאראנטא דאָרשטאָ אוועגט און האט צוגענומען זעהן אימיגראנטען קיין האמילטאָן.

אין לאנדאָן, אנטאריא איז אויך ארגאניזירט געווארען א קאמיטעט. צוועלף פליכטלינגע פון דער לעצטער גרופע פארהרען אחין.

אלע אידען פון דער פראווינץ דארפען זיך אריינוואָרפען מיט דער גרעסטער אפערוויליגקייט, אין דער ארבייט.

דרייצען אידישע יתומים דעפארטירט

ניו־יארק, יאנואר, 5. (איטא).

דרייצען אידישע יתומים זענען געבטען פארהאלטען געווארען אויף צו דעפארטירען צוליב איבערפלוס פון רוסישער קוואטא.

מען האט געהאפט, אז די יתומים וועלען באפרייט ווערען פון דער קוואטא ווייל זיי זענען אדאפטירט געווארען פון אמעריקאנער בירגער. מען האט אבער אויסגעפונען א טעכנישען דר־ידעל אז כדי מען זאל קאנען אריינלאזען האט מען זיי געדארפט אדאפטירען איידער זיי האבען זיך געזעצט אויפ'ן שיף.

„רויטער" רייען מאכט פארזוך צו אנטלויפען

מונעאפאלים, יאנואר, 5.

דער "רויטער" רייען, דער באוואוסטער קאנאדער באנק־רויבער, האט געמאכט אן אומגעלונגענעם פארזוך צו אנטלויפען פון תפיסה. מען האט אויסגעלויפען פון אלע אידען פון דער פראווינץ דארפען זיך אריינוואָרפען מיט דער גרעסטער אפערוויליגקייט, אין דער ארבייט.

דרייצען אידישע יתומים דעפארטירט

ניו־יארק, יאנואר, 5. (איטא).

דרייצען אידישע יתומים זענען געבטען פארהאלטען געווארען אויף צו דעפארטירען צוליב איבערפלוס פון רוסישער קוואטא.

מען האט געהאפט, אז די יתומים וועלען באפרייט ווערען פון דער קוואטא ווייל זיי זענען אדאפטירט געווארען פון אמעריקאנער בירגער. מען האט אבער אויסגעפונען א טעכנישען דר־ידעל אז כדי מען זאל קאנען אריינלאזען האט מען זיי געדארפט אדאפטירען איידער זיי האבען זיך געזעצט אויפ'ן שיף.

„רויטער" רייען מאכט פארזוך צו אנטלויפען

מונעאפאלים, יאנואר, 5.

דער "רויטער" רייען, דער באוואוסטער קאנאדער באנק־רויבער, האט געמאכט אן אומגעלונגענעם פארזוך צו אנטלויפען פון תפיסה. מען האט אויסגעלויפען פון אלע אידען פון דער פראווינץ, אז ער האט געקומען קיין טאראנטא דאָרשטאָ אוועגט און האט צוגענומען זעהן אימיגראנטען קיין האמילטאָן.

אין לאנדאָן, אנטאריא איז אויך ארגאניזירט געווארען א קאמיטעט. צוועלף פליכטלינגע פון דער לעצטער גרופע פארהרען אחין.

אלע אידען פון דער פראווינץ דארפען זיך אריינוואָרפען מיט דער גרעסטער אפערוויליגקייט, אין דער ארבייט.

לואיס מארשאל און אנדערע אידישע פארשטעהער טרעטען אויף פאר אימיגראציאנס־קאמיטע מיט פראטעסטען

געגען נייעם ביל — צייגען אז מיט דעם נייעם ביל צילט מען ספעציעל געגען אידען — איטאליענער פראטעסטירען אויך געגען די באשרענקונגען.

(:0:)

וואשינגטאן, יאנואר 5. (איטא). — לואיס מארשאל, ראבי סטיפען ווייז, ווילאם עדלין, גדליה בובליק און יעקב פישמאן, זענען געבטען אויפגעטראטען פאר דער אימיגראציאנס־קאמיטע פון דער געזעלשאפט געגען די ביל־נעגען אידען אין אמעריקע.

לואיס מארשאל האט ערקלערהט, אז די אימיגראציאנס־באשרענקונגען זענען די אידעאלאגיע פון די „קו קלוקס קלען" ווייל דער קלען וויל האבען בלויז פראטעסטאנטישע, אנגלא־זאקסישע אימיגראנטען. דער פארשלאג צו באזירען די קוואטא אויפ'ן צענזוס פון 1890, האט מר. מארשאל געזאגט, שטימט פאל־שטענדיג מיט די פרינציפען פון „קלען". דער נייער געזעץ וואלט פארקלענערט די אימיגראציע פון דרום און מזרח אייראָפּא אויף נייין־צענטעל.

מר. מארשאל האט ווייטער פראטעסטירט געגען דעם פארזוך צו נעהמען „פינגער־פרינט" פון די אימיגראנטען, אזוי ווי זיי וואלטען געווען פארברעכער. ער האט פארגעלעגט אין קאנגרעסליים ווערען די גרויסע אויסשואונגען פון די אימיגראנטען, אנווייזענדיג אויף דעם פארשטארבענעם שטיינמעץ אין אנדערע.

אויף א פראגע וואס ער דענקט ווערען געקליבענע („סעלעקטיוו") אימיגראציע, האט מר. מארשאל געענטפערט, אז דער איצטיגער געזעץ פיהרט עס דורך, ווייל מיט לאזט דאך אריין בלויז אזעלכע פערזאָנען, וואס זענען פיזיש, מאראליש און נייסטיג פאסיג פאר אמערי־קא.

אין באצוג דעם פלאן אז די אימיגראנטען זאלען אונטערזוכט ווערען אין אויסלאנד, איידער זיי זעצען זיך אויף די שיפען, האט מארשאל ערקלערהט, אז דאס וואלט נעמאכט יעדען אימיגראציאנס־באאמטען פאר א צאר אין עס איז דאריבער א געפעהרליכער פלאן.

הר. סטיפען ווייז האט אנגעוויזען אויף דער לעבערליכקייט פון באהויפטונג, אז די נארדישע ראסען שטעהען אויף א העכערער מדרגה און האט אנגעוויזען, אז די ביבעל שטאמט ניט פון א נארדישער ראסע נאר פון אן אזיאטישער. ווייטער האט ער באטאָנט, אז די אידישע פרעסע העלפט אמעריקאניזירען די אימיגראנטען.

קאנגרעסמאן דזשאנסאן, פארזיצענדער פון דער אימיגראציאנס־קאמיטע, האט דאן באמערקט, אז ניט ער און ניט עמיצער אנדערש פון דער קאמיטע האבען וועלכע ס'איז ראסען־פארוויילען.

הר. ווייז האט געענטפערט, אז ער צווייפעלט ניט וועגען דעם, אבער דאך צילט דער נייער געזעץ געגען געוויסע ראסען.

ווילאם עדלין האט גערעדט אין נאמען פון דער „אסאסיאיישאן אוו פארליין לענגוויטש נויספייפערס". ער האט ארגומענטירט, אז דער ביל איז געגען די פרינציפען פון אמת'ער דעמאקראטיע און געגען דעם גייסט פון די גרינדער פון אמעריקא. ער האט פארגעשלאגען די קאנגרעסליים זיי זאלען קומען קיין ניו יארק און זעהן דעם גרויסען אויפטאו פון די אימיגראנטען, וועלכע האבען אויפגעבויט די גרעסטע שטאדט אין דער וועלט.

גדליה בובליק, אלס דער לעצטער פון די אידישע רעדנער, האט אנגעווי־זען, אז דער אימיגראציאנס־ביל האט פוטיסעמיטישע טענדענצען אין איז גע־צילט געגען די אידישע אימיגראנטען פון פוילען, רוסלאנד, גאליציע און רומעניע. ער האט ציטירט דעם יעהרליכען באר־ריכט פון פעדערעטאר אז ליבאר דיר־ווס, צו באשטעטיגען זיין באהויפטונג. דער נייער געזעץ, האט ער געזאגט, דער־מאנט אז די אויסאמס־געזעצען אין צא־רישען רוסלאנד.

איטאליענישער רעדאקטאר טרעט ארויס פאר די אימיגראציאנס־גזירות

א נאמען אומערוואַרטעט סענזאציע איז פארגעקומען אויף דער „הירינג" ווען עס האט געמומען רעדען קארלי גיליאטי, רעדאקטאר פון א וועכענט־ליכער איטאליענישער צייטונג אין שי־קאגא. צו אלעמענס ערשטוינונג האט ער גערעדט געגען אימיגראציע. די אי־טאליענער, האט ער געזאגט, זענען ניט קיין הונדערט־פראצענטיגע אמעריקאנער. זיי זענען שנאים פון אמעריקא. און די אימיגראציע דארף נאך מעהר באשרענקט ווערען.

די קאנגרעסליט סאבאט אין דיק־שמיין האבען איהם נשטעלט פראגען אין ניו יארק, זאל זיין דער דירעקטאר פון טעאטער.

אויב די רעגירונג זאל אנגעהמען קאסטיגלאנ'ס אנבאט, — ווי זי האט עס געטאן אינ'ם פאל פון דעם אידישע מיליאנער באזעל, וועמען דער אוטווער זימעט וועט קאסטען ארום צוויי א א האלב מיליאן דאלאר א יאהר, — וועט עס אויסקומען אז די צוויי וויכטיגסטע נאציאנאלע אינסטיטוציעס אין וויען, די אוניווערזיטעט און דאס באריהמטע טע־אטער, וועלען פינאנסירט ווערען פון אי־דען.

באווייזען שפאלט וואס דוד האט געמאכט אין דער יבוסים וואנט

לאנדאָן, יאנואר, 5, (איטא).

דורך אויסגראבונגען וואס ווערען איצט געמאכט ארום דער עיר דוד אין ירושלים, קאן מען שוין זעהן דעם שפאלט וואס דוד המלך האט געמאכט אין דער וואנט וואס די יבוסים האבען, מיט צוויי טויזענט יאהר צוריק, פאר'ן חורבן בית המקדש, אויפגעשטעלט.

די רעזולטאטען פון די אויסגראבונגען ווערען איבערגעגעבען אין א באר־שרייבונג פון פראפ. מק'עליסטער אין „דעיליי טעלעגראף". פראפ. מק'עליס־טער שרייבט, אז צוליעב די גרויסע רע־גענס קאן ער ניט אנגעהן מיט דער אר־בייט. ער האט אויסגעלייגט פראפעסאר מק'עליסטער צוויי בילדער פון די אויס־גראבונגען, וואס באוויזען א קופּע שטיי־נער, וועלכע פאסען זיך אריין אין דער לאך וואס דוד המלך האט געמאכט אין דער וואנט.

דערביי פארעפענטליכט פראפעסאר מק'עליסטער צוויי בילדער פון די אויס־גראבונגען, וואס באוויזען א קופּע שטיי־נער, וועלכע פאסען זיך אריין אין דער לאך וואס דוד המלך האט געמאכט אין דער וואנט.

„קלען" סטראשעט זאנ־וויל'ן מיט'ז טויט

שיקאגא, יאנואר, 5. (איטא).

ישראל זאנגוויל, דער באריהמטער אידישע־ענגלישער שריפטשטעלער, האט דא געכטען געזאגט, אז ער האט דערהאל־טען א בריעף פון „קו קלוקס קלען" וואו מען סטראשעט איהם מיט'ן טויט.

זאנגוויל האט אין זיינע רעדעס פיע־לע טאָל אטאקירט דעם „קו קלוקס קלען" און דערפאר דיעזער סטראשונאָק. דער־בריעף צו זאנגוויל'ן לייענט זיך: „האלט אייער צונג אדער מיר וועלען אייך ער־מאָרדען".

וויענער איד אונטערנעהמט זיך צו באצאהלען פאר'ן „בורג טעאטער"

אידישער פינאנסיר נעהמט אבער אויס אז דיינהארד מוז צו־ריקקומען.

וויען, יאנואר, 5, (איטא). — נאכדעם ווי איין אידישער פינאנ־סיר האט־ענומען אויף זיך צו דעקען די הוצאות פון דער היגער אינווערזיטעט, האט זיך אפגעזוכט א איד, א גואל, אויפ'ן באריהמטען בורג־טעאטער. דער איד הייסט קאסטיגלאנ, וועלכער האט אין א קורצער צייט געמאכט א רעזולטאט פארמעגען. ער האט אנגעבאטען דער רעגירונג צו דעקען דעם דעפיציט פון טעאטער און ער מאכט דערביי אין איינציגע באדינגונג. דער תנאי איז, אז מאקס דיינהארדט, וועלכער איז איצט אין ניו יארק, זאל זיין דער דירעקטאר פון טעאטער.

אויב די רעגירונג זאל אנגעהמען קאסטיגלאנ'ס אנבאט, — ווי זי האט עס געטאן אינ'ם פאל פון דעם אידישע מיליאנער באזעל, וועמען דער אוטווער זימעט וועט קאסטען ארום צוויי א א האלב מיליאן דאלאר א יאהר, — וועט עס אויסקומען אז די צוויי וויכטיגסטע נאציאנאלע אינסטיטוציעס אין וויען, די אוניווערזיטעט און דאס באריהמטע טע־אטער, וועלען פינאנסירט ווערען פון אי־דען.

פארמער פארשמייסט זיין זון צום טויט, אין ארעסטירט

געשטיסענע טאָכטער האלט אויך ביים שטארבען.

(:0:)

קאלגארי, אלבערטא, יאנואר, 5. וויליאם הילזבעג, א פארמער, איז געכטען ארעסטירט געווארען פאר ער־מאָרדען זיין זעקס־יעהריגען זון, וועמען ער האט פארשמיסען צום טויט. זיין צעהן יעהריגע טאָכטער האלט אויך ביים שטארבען אלס רעזולטאט פון די שטיין וואס דער אונמענשליכער פאטער האט אויפגעהויבן אויף איהר קעפּל.

די קינדער האבען דערצאָרענט דע.ז טאטען דערמיט וואס זיי האבען באהאל־טען דעם שליסעל פון זיין פידעל־שאס־טעל. ער האט זיי געשמיסען מיט א ביישט ביז זיי האבען פארלאזען זייער באוואוסטזיין. דאס אינגעל איז באלד געשטארבען.

יוגא־סלאוויע גרייט זיך צו אקופירען די בולגארישע הויפט־שטאט

אטען, יאנואר, 5.

מ. ראוועטש, דער יוגא־סלאווישער פארטרעטער אין בולגאריע, איז צוריק־גערופען געווארען קיין בעלגראד, צוליעב די אנגעצייגענע באציהונגען צווישען די צוויי לענדער.

יוגא־סלאוויע מיינט ערנסט מיט א מלחמה געגען בולגאריע און מען רעדט זאגאר אז איהר מיליטער איז גרייט צו אקופירען פאפיא, די בולגארישע הויפט־שטאדט. עס ווערט בארעכנט, אז די יוגא־סלאווישע מיליטער געהט איצט אין דער ריכטונג פון פעריניק, דער צענטר פון די בולגארישע קוילען־פעלדער.

דער סכסוך צווישען די צוויי לענ־דער איז ארויסגעקומען איבער דער רעדע פון בולגארישען אויסערן־מיניסטער, אז בולגאריע מוז האבען א צוטריט צום ים און א גרעסערע ארמיי צו דערגרייכען עס.

יוגא־סלאוויע עראפלאנען זענען געפלויגען איבער די בולגארישע גרענעץ־שטעדט.

אין יוגא־קראוויע גלויבט מען, אז בולגאריע גרייט זיך צו מלחמה און אז איטאליע שטיצט איהרע מלחמה־פלענער.

מעקדאנאלד האט שוין גרייט זיין קאבינעט, וועט זיין פרעמיער דעם חודש

לאנדאָן, יאנואר 5.

דער זיבעצעהנטער יאנואר וועט זיין דער „ריטער טאָג" אין ענגלאנד. אין דעם טאָג וועט רעמזאי מעקדאנאלד, דער פיהרער פון דער לייבאר פארטיי, אויס־געפארערט ווערען פון קעניג צו פארמי־רען א רעגיערונג.

דער פארלאמענט וועט ערעפענען ווערען קומענדען דינסטאג. די ערשטע פאר טעג וועלען אוועקגעהן אויף פאר־מאליטעטען. דעם 15־טען יאנואר וועט דער קעניג האלטען זיין טראָנרעדע. צוויי טעג שפּעטער וועט מעקדאנאלד פארלאזען זיין אמענדמענט, וואס וועט פיהרען צו דער שטרייטצונג פון באלפוריס־מינ־יסטער, אויס די ליבעראלען וועלען שטי־צען דעם אמענדמענט. אין דעם זעלבען טאג וועט מעקדאנאלד ווערען פרעמיער.

עס ווערט באריכטעט אז מעקדאנ־אלד האט שוין זיין קאבינעט און איז אפשטענדיג גרייט איבערצונעהמען די רעגירונג.

סענאטאר לאדזש וועט מארגען ער־קלערען פארוואס אמעריקא וויל ניט אנערקענען סאוויעט־רוסלאנד

וואשינגטאן, יאנואר, 5.

סענאטאר הענרי לאדזש האט גע־טען באקאנט געמאכט, אז דעם קומענ־דען מאנטאג וועט ער מאכען א סטייט־מענט, אין נאמען פון דער רעגירונג, וואס־ווייטס־רוסלאנד פיהרט אן אין די פאר־איינטע שטאטען.

רוטע ארמיי נעהמט אויף קאמף וועגען דעמאקראטיע צווישען די קאמוניסטען

בערלין, יאנואר, 5.

צו דער „רוטשע אלגעמיינע צייטונג" ווערט געמעלדעט פון באסקווע אז דער קאמף צווישען די רעכטע און לינקע קא־מוניסטען איבער דער פראגע פון דעמא־קראטיע אין די רייהען פון דער פארטיי איז אויפגעטומען געווארען אין דער רוי־טער ארמיי. די צייטונג מעלדעט, אז דער גענעראל־סטעב און געוויסע טיילען פון דער ארמיי האלטען מיט טראצקי'ן אין זיין קאמף פאר דעמאקראטיע בעת אנ־דערע טיילען פון דער ארמיי אונטער־שטיצען זינאָוויעוו'ען און אנדערע קאמו־ניסטישע פיהרער, וואס זענען נעגען טראצקי'ס פראגראם.

מיבעל נארמאנד'ס ביקדער ווע־רען פארווערט

מעמפיס, טענעסי, יאנואר, 5.

דער היגער מיאווי־צענזאר האט פאר־באטען צו צייגען די מיאווים אין וועלכע די אקטריסע מייבעל נארמאנד וועט געוויזען, צוליב איהר שייכות מיט'ן מאר־אנפאל אויף דעם אויל־מאגנאט הארדי לענד דאנעס.

טאפעקא, קענזעס, יאנואר, 5.

דער אטטארני דזשענעראל האט אויס־געפארערט דעם מיאווי־ צענזאר פון שטאדט צו פארבאטען די מיאווים מיט מייבעל נארמאנד.

האט איר געוואלט פאר־ניפטען און זי ליבט איהם אלץ

ניו־יארק, יאנואר, 5.

„באטש ער איז אונטער א קלאנג פון מאכען א פארזוך צו פארגיפטען מיך, ליב איך איהם דאך", אזוי האט היינט געזאגט מרס. ראול וואן דע נעגאכט, וועל־מענס מאן עס איז ארעסטירט געווארען אויף דער קלאגע פון וועלען ערמארדען זי'ן פרוי.

„איך בין זיכער, אז ער האט עס ניט געמיינט", האט די פרוי צוגעגעבען.

מאנטרעאלער „סטאר" פארערט פרייע אימי־גראציע

מאנטרעאל, יאנואר, 5, (איטא).

די היגע „סטאר" איינע פון די איינפלוסרייכסטע צייטונגען אין לאנד, איז ארויסגעקומען מיט אן ערנסטער־ל פאר פרייע אימיגראציע. די צייטונג אטאקירט דער רעגירונג פאר מאכען שווערניסיטען די אימיגראנטען. „אויב די פלעגער און פאליטיקס פון די לעצטע צוויי רעגירונגען וועלען מאנקאָנטרירט ווערען פון פאלק", שרייבט די צייטונג, „וועלען מיר ווערען ווי א פארווארפענע מאהן־סטאנציע דורך וואנען די מיליאָנען וואנדערער פון איירא א וועלען דורכ־פאהרען צו אנדערע לענדער.

אידישע דעפּוטאטען איינע־שוואירען אויפ'ן תנ"ך

אטען, יאנואר 5, (איטא). —

די פיער אידישע דעפּוטאטען אין פרייסישען פארלאמענט, וועלכע פארטרעט־טען די אידישע געמיינדע פון פארלאמיא, זענען איינגעשוואוירען צוויי דער ערעפנונג פון פארלאמענט. די אידישע דעפּוטאטען האבען די שבועה געגעבען אויפ'ן תנ"ך. די צוויי טערקישע דע־פּוטאטען האבען געשוואוידען אויפ'ן קאר־ראן.

ליבעראלע פארטיי אין קאנאדע

אין רעגירונגס באנק

פריסטאָ, פריה איז אויסגעפונען געווארען, אז גנבים האבען זיך אריינגע־כאפּט אין דער־רעגירונגס־געביידע, אין קווינס פארק, וואו עס געפינט זיך דער הויפּט־אפיס פון דער פראווינציעלער סיוויל־דינס־באנק. די גנבים האבען צובראָ־כען א סייף. מען ווייסט נאך ניט וואס זיי האבען צוגענומען.

מעקדאנאלד האט שוין גרייט זיין קאבינעט, וועט זיין פרעמיער דעם חודש

לאנדאָן, יאנואר 5.

דער זיבעצעהנטער יאנואר וועט זיין דער „ריטער טאָג" אין ענגלאנד. אין דעם טאָג וועט רעמזאי מעקדאנאלד, דער פיהרער פון דער לייבאר פארטיי, אויס־געפארערט ווערען פון קעניג צו פארמי־רען א רעגיערונג.

דער פארלאמענט וועט ערעפענען ווערען קומענדען דינסטאג. די ערשטע פאר טעג וועלען אוועקגעהן אויף פאר־מאליטעטען. דעם 15־טען יאנואר וועט דער קעניג האלטען זיין טראָנרעדע. צוויי טעג שפּעטער וועט מעקדאנאלד פארלאזען זיין אמענדמענט, וואס וועט פיהרען צו דער שטרייטצונג פון באלפוריס־מיניסטער, אויס די ליבעראלען וועלען שטי־צען דעם אמענדמענט. אין דעם זעלבען טאג וועט מעקדאנאלד ווערען פרעמיער.

עס ווערט באריכטעט אז מעקדאנ־אלד האט שוין זיין קאבינעט און איז אפשטענדיג גרייט איבערצונעהמען די רעגירונג.

סענאטאר לאדזש וועט מארגען ער־קלערען פארוואס אמעריקא וויל ניט אנערקענען סאוויעט־רוסלאנד

וואשינגטאן, יאנואר, 5.

סענאטאר הענרי לאדזש האט גע־טען באקאנט געמאכט, אז דעם קומענ־דען מאנטאג וועט ער מאכען א סטייט־מענט, אין נאמען פון דער רעגירונג, וואס־ווייטס־רוסלאנד פיהרט אן אין די פאר־איינטע שטאטען.

רוטע ארמיי נעהמט אויף קאמף וועגען דעמאקראטיע צווישען די קאמוניסטען

בערלין, יאנואר, 5.

צו דער „רוטשע אלגעמיינע צייטונג" ווערט געמעלדעט פון באסקווע אז דער קאמף צווישען די רעכטע און לינקע קא־מוניסטען איבער דער פראגע פון דעמא־קראטיע אין די רייהען פון דער פארטיי איז אויפגעטומען געווארען אין דער רוי־טער ארמיי. די צייטונג מעלדעט, אז דער גענעראל־סטעב און געוויסע טיילען פון דער ארמיי האלטען מיט טראצקי'ן אין זיין קאמף פאר דעמאקראטיע בעת אנ־דערע טיילען פון דער ארמיי אונטער־שטיצען זינאָוויעוו'ען און אנדערע קאמו־ניסטישע פיהרער, וואס זענען נעגען טראצקי'ס פראגראם.

מיבעל נארמאנד'ס ביקדער ווע־רען פארווערט

מעמפיס, טענעסי, יאנואר, 5.

דער היגער מיאווי־צענזאר האט פאר־באטען צו צייגען די מיאווים אין וועלכע די אקטריסע מייבעל נארמאנד וועט געוויזען, צוליב איהר שייכות מיט'ן מאר־אנפאל אויף דעם אויל־מאגנאט הארדי לענד דאנעס.

טאפעקא, קענזעס, יאנואר, 5.

דער אטטארני דזשענעראל האט אויס־געפארערט דעם מיאווי־ צענזאר פון שטאדט צו פארבאטען די מיאווים מיט מייבעל נארמאנד.

מאנטרעאלער „סטאר" פארערט פרייע אימי־גראציע

מאנטרעאל, יאנואר, 5, (איטא).

די היגע „סטאר" איינע פון די איינפלוסרייכסטע צייטונגען אין לאנד, איז ארויסגעקומען מיט אן ערנסטער־ל פאר פרייע אימיגראציע. די צייטונג אטאקירט דער רעגירונג פאר מאכען שווערניסיטען די אימיגראנטען. „אויב די פלעגער און פאליטיקס פון די לעצטע צוויי רעגירונגען וועלען מאנקאָנטרירט ווערען פון פאלק", שרייבט די צייטונג, „וועלען מיר ווערען ווי א פארווארפענע מאהן־סטאנציע דורך וואנען די מיליאָנען וואנדערער פון איירא א וועלען דורכ־פאהרען צו אנדערע לענדער.

אידישע דעפּוטאטען איינע־שוואירען אויפ'ן תנ"ך

אטען, יאנואר 5, (איטא). —

די פיער אידישע דעפּוטאטען אין פרייסישען פארלאמענט, וועלכע פארטרעט־טען די אידישע געמיינדע פון פארלאמיא, זענען איינגעשוואוירען כוי דער ערעפנונג פון פארלאמענט. די אידישע דעפּוטאטען האבען די שבועה געגעבען אויפ'ן תנ"ך. די צוויי טערקישע דע־פּוטאטען האבען געשוואוידען אויפ'ן קאר־ראן.

ווילען ניט צולאזען דזשיימס סימפסאן אין באארד אוו עדיוקיישאן

די באאָרד אוו עדיוקיישאן האט זיך אנטזאגט צוצולאזען דעם ארבייטער־פיהרער, דזשיימס סימפסאן אין דער „אדווייזערי אינדאסטריעל קאמיטע" פון דער באארד.

סימפסאן איז אפיציעל נאמינירט געווארען אלס דער פארטרעטער פון דיסטריקט טריידס און לייבאר קאונסיל. סיין אורזאך איז ניט אנגעגעבען געווא־רען ווארום די טראסטס ווילען ניט האב־בען סימפסאן'ען.

די האנדלונג פון דער באארד איז עדיוקיישאן האט אריינגערופען גרויס אויפרעגונג צווישען די ארבייטער־ס־ווייטער.

ניט קיין לעקציע, נאר מאוויס

די לעקציע וועגען געזונדהייט וואס האט געזאלט פארקומען היינט אוועגט אין „דזשיאיש טעמפּלס קלאב", איז אפ־געלעגט געווארען. אנשטאט דעם וועלען געוויזען ווערען מאוויס.

25 טויזענט הייטלאזע צוליב פאר־פייזונג אין פאריז

פאריז, יאנואר, 5.

25 טויזענט מענשען זענען געווארען הייטלאז צוליב דער פארפלייצונג. אבר־שטארקסטען האבען געליטען די פאר־שטעדטלאך ארום פאריז.

דאס וואסער פון טייך סען איז נעכ־טען ווייטער געשטיגען אבער מען האפט, אז היינט וועט שוין דאס וואסער נעד־מען אפפאלען.

צעהנטליגער טויזענטער מענשען זע־נען געבליבען ארבייטסלאז ווייל פעלען פאבריקען זענען פארפלייצט געווארען.

ווילען ניט צולאזען דזשיימס סימפסאן אין באארד אוו עדיוקיישאן

די באאָרד אוו עדיוקיישאן האט זיך אנטזאגט צוצולאזען דעם ארבייטער־פיהרער, דזשיימס סימפסאן אין דער „אדווייזערי אינדאסטריעל קאמיטע" פון דער באארד.

סימפסאן איז אפיציעל נאמינירט געווארען אלס דער פארטרעטער פון דיסטריקט טריידס און לייבאר קאונסיל. סיין אורזאך איז ניט אנגעגעבען געווא־רען ווארום די טראסטס ווילען ניט האב־בען סימפסאן'ען.

ניט קיין לעקציע, נאר מאוויס

די לעקציע וועגען געזונדהייט וואס האט געזאלט פארקומען היינט אוועגט אין „דזשיאיש טעמפּלס קלאב", איז אפ־געלעגט געווארען. אנשטאט דעם וועלען געוויזען ווערען מאוויס.

גנבים ברעכען אויפ'סייף אין רעגירונגס באנק

פריסטאָ, פריה איז אויסגעפונען געווארען, אז גנבים האבען זיך אריינגע־כאפּט אין דער־רעגירונגס־געביידע, אין קווינס פארק, וואו עס געפינט זיך דער הויפּט־אפיס פון דער פראווינציעלער סיוויל־דינס־באנק. די גנבים האבען צובראָ־כען א סייף. מען ווייסט נאך ניט וואס זיי האבען צוגענומען.

סער לאמער גוען, דער יוסטיץ־מיניסטער, האט רעזיגנירט

סער לאמער גוען, דער יוסטיץ־מיניסטער, האט רעזיגנירט — קלאגען וועגען א נייער אריינטאציע פון דער רעגירונג אויף ליגקס — פראמינענטע פיהרער פון דער פארערע־סיווער פארטיי וועלען מעגליך צוגעצויגען ווערען אין דער רעגירונג.

(:0:)

אטאווא, יאנואר 5. —

וויכטיגע ענדערונגען ווערען ער־ווארטעט אין דער פעדעראלער רעגירונג. סער לאמער גוען, דער יוסטיץ־מיניס־טער, האט רעזיגנירט און זיין רעזיגנאַ־ציע איז אנגענומען געווארען. אפיציעל ווערט אנגעגעבען, אז קראנקהייט איז די אורזאך פון זיין רעזיגנאציע, אבער עס האבען דא ווארשיינליך געווירקט גאנץ אנדערע פאקטארען.

צוגלייך מיט דער רעזיגנאציע פון דעם יוסטיץ־מיניסטער האבען זיך פאר־שפּרייט קלאגען, אז דער גאנצער מי־ניסטארען־קאבינעט וועט רעאָרגאַניזירט ווערען און אז פרעמיער קינג וועט פאר־שלאגען איינינע פאסטענס צו פיהרער פון דער פארערעסיווער פארטיי. מען ווערט, אז דער פרעמיער וועט פארשלאָ־גען צו דער פרעמיער טשארלס א. דאנינג פון סאס־קאטשעוואן, צו פארנעהמען עמטער אין פעדעראלען קאבינעט.

וועגען אן אנגערער קאמבינאציע פון די ליבעראלען מיט די פארערעסי־ווע (די פארמער־פארטיי), האט מען שוין לאנג גערעדט. ווי באקאנט, האט לי דע־ריזינג געהאט נאר א קליינע מאיאָרי־טעט אין פארלאמענט מיט די לעצ־טע בייטעלעקשאנס אין האליפאקס אוז קענען, ניט בראכווויז, האט זי די מעהר־הייט אויפגעגעבען פארלאָרען. די רעגי־רונג מוז דאריבער זוכען אונטערשטי־צונג פון אנדערע עלעמענטען צו קענען האלטען זיך אין מאכט.

מעקדאנאלד האט שוין גרייט זיין קאבינעט, וועט זיין פרעמיער דעם חודש

לאנדאָן, יאנואר 5.

דער זיבעצעהנטער יאנואר וועט זיין דער „ריטער טאָג" אין ענגלאנד. אין דעם טאָג וועט רעמזאי מעקדאנאלד, דער פיהרער פון דער לייבאר פארטיי, אויס־געפארערט ווערען פון קעניג צו פארמי־רען א רעגיערונג.

דער פארלאמענט וועט ערעפענען ווערען קומענדען דינסטאג. די ערשטע פאר טעג וועלען אוועקגעהן אויף פאר־מאליטעטען. דעם 15־טען יאנואר וועט דער קעניג האלטען זיין טראָנרעדע. צוויי טעג שפּעטער וועט מעקדאנאלד פארלאזען זיין אמענדמענט, וואס וועט פיהרען צו דער שטרייטצונג פון באלפוריס־מיניסטער, אויס די ליבעראלען וועלען שטי־צען דעם אמענדמענט. אין דעם זעלבען טאג וועט מעקדאנאלד ווערען פרעמיער.

עס ווערט באריכטעט אז מעקדאנ־אלד האט שוין זיין קאבינעט און איז אפשטענדיג גרייט איבערצונעהמען די רעגירונג.

מעקדאנאלד האט שוין גרייט זיין קאבינעט, וועט זיין פרעמיער דעם חודש

לאנדאָן, יאנואר 5.

דער זיבעצעהנטער יאנואר וועט זיין דער „ריטער טאָג" אין ענגלאנד. אין דעם טאָג וועט רעמזאי מעקדאנאלד, דער פיהרער פון דער לייבאר פארטיי, אויס־געפארערט ווערען פון קעניג צו פארמי־רען א רעגיערונג.

דער פארלאמענט וועט ערעפענען ווערען קומענדען דינסטאג. די ערשטע פאר טעג וועלען אוועקגעהן אויף פאר־מאליטעטען. דעם 15־טען יאנואר וועט דער קעניג האלטען זיין טראָנרעדע. צוויי טעג שפּעטער וועט מעקדאנאלד פארלאזען זיין אמענדמענט, וואס וועט פיהרען צו דער שטרייטצונג פון באלפוריס־מיניסטער, אויס די ליבעראלען וועלען שטי־צען דעם אמענדמענט. אין דעם זעלבען טאג וועט מעקדאנאלד ווערען פרעמיער.

עס ווערט באריכטעט אז מעקדאנ־אלד האט שוין זיין קאבינעט און איז אפשטענדיג גרייט איבערצונעהמען די רעגירונג.

פינף און צוואנציג יאהר ציוניזם אין קאנאדע

בלעטערט מען די אלטע המליצ'ס, המגיד'ס און הצפירה'ס פון צעהנדליגער יאהרען צוריק, קען מען דארטען געפינען קארעספאנדענ־צייעס, וועלכע דערצעהלען וועגען דער חיבת ציון באוועגונג, וואס האט זיך אויך אנגעהויבען צו פארשפריטען אין קאנאדע.

ציוניזם אין קאנאדע — דאס איז אפשר אזוי אלט ווי דער גאנ־צער נייער אידישער ישוב ביי אונז אין לאנד, וועלכער האט אנגע־הויבען אייסצואוואקסען ארום די אכציגער און נייונציגער יאהרען פונ'ם פאריגען יאהרהונדערט. מאנטרעאל און טאראנטא, די צוויי וויכטיגע דאמאלסדיגע שטעדט האבען ביידע צוזאמען פארמאגט קוים עטליכע הונדערט אידישע פאמיליעס, און דאך האט דער ישוב שוין פארמאגט א באוועגונג פון חובבי ציון. און מיט'ן וואוקס פונ'ם גאנצען ישוב איז אויך געוואקסען די באוועגונג.

אין אין יאהר 1898, מיט 25 יאהר צוריק איז געשאפען געוואָרען די יעצטיגע קאנאדער ציוניסטישע ארגאניזאציע. גאנץ קאנאדע האט דאמאלסט פארמאגט ארום צוואנציג טויזענט אידען, און זיי האבען זיך מיט קליינע אויסנאהמען אלע אפגערופען אויפ'ן ציוניסטישען רוף.

פינף און צוואנציג יאהר זענען פון דאמאלסט אוועק.

דער קאנאדיש־אידישער ישוב צעהלט היינט איבער הונדערט און פופציג טויזענט מפשות, צוואוואָרפען איבער דריי הונדערט פארשיע־דענע פונקטען, און אין 279 ערטער פון די דאָזיגע אלע פונקטען זע־נען פארהאן ציוניסטישע ארגאניזאציעס און קרן־היסוד צאהלער.

ניטאָ אין גאנצען לאנד נאך א אידישע ארגאניזאציע, וועלכע זאָל זיין אזוי ווייט אויסגעשפרייט און פארצווייגט ווי די ציוניסטישע אר־גאנזאציע.

טראָץ אלע שווערינקייטען, טראָץ קאנאדע'ס ספעציעלע געאָ־גראפישע לאגע, וואו פון איין אידישער קהלה צו א צווייטער איז אפטמאָהל א מעת לעת רייזע, האלט נאך אָן איבעראל די ארגאניזאציע די פארבינדונגען, און אין פינאנציעלען זין איז די קאנאדער ציוניסטי־שע ארגאניזאציע די שטארקסטע, דורכפיהרענדיג פראפאָרציאָנעל די גרעסטע זאמלונגען און שאפענדיג די גרעסטע פראפאָרציאָנעלע ביי־שטייערונגען צו די ציוניסטישע פאָנדען.

אין די לעצטע צוויי יאהר האט די אידישע קאנאדע בייגעשטייר־ערט ארום א האלבען מיליאָן דאלאר פאר'ן קרן היסוד, וואס דאס מיינט א גאנץ כאדייטענדע סומע פאר דעם קליינעם קאנאדער אידישען ישוב.

פינאנציעל האט זיך אלזו דער קאנאדער ציוניזם ניט צו באַ־קלאגען, אבוואָהל דאס קען ניט גיזאגט ווערען וועגען דער ארגאניזאציע בזפא. דייך ארגאניזאציאָנעל איז יעצט דער קאנאדער ציוניזם פיעל אפ־געשוואכט צוליעב די פיעלע עקספערימענטען, וועלכע זענען לעצטענס געמאכט געוואָרען מיט מיטגלידערשאפטס־פאראזכען.

און אויך ארגאניזאציאָנעל וואָלט דער קאנאדער ציוניזם געקענט פיעל מעהר פארשטארקט ווערען, ווען ער וואָלט נאר געוואָלט אויסנו־צען די מעגליכקייטען און געלעגענהייטען וועלכע זענען פארהאן.

די ציוניסטישע ארגאניזאציע קען ווערען די גרויסע קאנאדיש־אידישע און נאציאָנאלע ארגאניזאציע, די פיהרענדע קערפערשאפט פון די קאנאדער אידען, ווען די מעגליכקייטען וואָלטען נאר אויסגענוצט גע־ווארען ווי געהעריג איז.

די אידישע קאנאדע האט ניט קיין אנדער נאציאָנאלע און פאר־צווייגטע ארגאניזאציע אויסער דער ציוניסטישער.

וואָלט די ציוניסטישע ארגאניזאציע אויסער איהר רוין ציוניסטי־שער פראגראם אויך זיך באשעפטיגט מיט אלע נויטען און פראבלעמען פונ'ם קאנאדער אידענטום, וואָלט אי איהר פרעסטיזש און אי איהר אויג־פלום באדייטענד אויסגעוואקסען.

מען קוקט ביי אונז ציפיעל אויף אמעריקע, און אין דעם רוענט דער הויפּט־חסרון. די אידישע אמעריקע מיט איהרע מיליאָנען אידען קען זיך פארגינען צו האבען א סך ארגאניזאציעס, מיר אבער זענען צו קליין און צו ארעם, מיר זאָלען קענען נאכטאן דעם ביישפיעל.

ווארום נאך דארום אונזער ישוב איף יענער אלזייטיגער ארגאניזא־ציע, וואס זאָל הוין קרן היסוד זאמלונגען אויך אין זינען האבען די הונ־דערט און פופציג טויזענט אידען דאָ אין לאנד.

עס איז ניט קיין פראגע די ארגאניזאציאָנס־פארט, דאס געהט שוין אריין אין דעשאלען. עס איז אבער קודם כל נויטיג דער ווילען און דער באגריף, אז מיר, די קאנאדער אידען געפינען זיך אין אן אויסנאמס־לאגע, און א צושטאנד ווען מיר קענען ניט שאפען ציפיעל ארגאניזאציעס, און אז די ציוניסטישע ארגאניזאציע דארף אויך זיין דירעקט אדער אומדירעקט די היגע אידישע קערפערשאפט.

אסאהל וואָלט עס אפשר געווען ציפיעל אפיקורסות, אבער זען מען מעה שוין רעדען וועגען א אידישער אגענטור, ווארום זאָל מען שוין אויך כע זאָל איבערגעהמען די ציוניסטישע ארבייט, ווען זאָל מען שוין אויך ניט מעגען רעדען פונ'ם קאנאדער ציוניזם ווי וועגען א אידישע קערפערשאפט?

דעם דאזיגען געדאנק האט „דער אידישער זשורנאל" שוין ארויס־געזאגט ביי פיעלע געלעגענהייטען, און ער דרינגט אלץ מעהר אריין אין די היגע ציוניסטישע רייהען און ביי די לעצטע ציוניסטישע קאָנווענשאָנס האט־מען שוין געקענט הערען אונדירקעקטע אפקלאנגען וועגען דעם. דער באשלוס ביי דער לעצטער קאָנווענשאָן אין אטאוואָ וועגען א אי־דישען ארגען אין לאנד איז געווען א רעזולטאט פון דער דאָזיגער אויס־פאסונג.

רוים איז ניט אויסגעבויט געוואָרען אין איין טאָג, און מיר ערוואר־טען דארום ניט, אז די ציוניסטישע ארגאניזאציע זאָל מיט אמאָהל וועג לעגן זיך אויסשפרייטען ארגאניזאציאָנעל.

די ניינצעהנטע ציוניסטישע קאָנווענשאָן וועט אבער מוזען געהן ביסלאכווייז ווייטער אויף דעם וועג. איך עס וועט נאר ניט זיין קיין קאָנווענשאָן פון "הי איז איי דושאלי גוד פעלאָו" געוואנג.

דערנעהנטערען זיך מעהר צום קאנאדער אידישען לעבען, צו זיינע פראבלעמען און נויטען, ניט נאר אין א יומא דפגרא, נאר אלע דריי הונ־דערט און פינף און זעכציג טעג פון יאהר, און באשעפטיגען זיך ניט נאר מיט קלאפען מיט ציוניסטישע פושקעס, נאר ווערען א וויכטיגער פאקטאר אין קאנאדיש־אידישען לעבען — דאס וועט מוזען זיין, פריהער אדער שפעטער, דער פאל מיט'ן היגען ציוניזם.

ווען פאר־איהרער איז דאָ ארגאניזירט געוואָרען די ציוניסטישע „איסט ענד וועסט סאָסייטי" האט מען גלייך אנגענומען אן אויסגעברייי־טערטע פראגראם. לידער איז צוליעב פיעלע ארטיגע סיבות יענע לאָקאָ־לע ציוניסטישע ארגאניזאציע אונטערגעגאנגען, זי האט אבער אנגעצייי־כענט א וועג וואס אין קאנאדע דארף זיין א ציוניסטישע ארגאניזאציע.

קאנאדער ציוניסטישע קאָנווענשאָנס גיעבען זיך תמיד זעהר וועניג אָפּ מיט סעקרעטישע און פרינציפיעלע דיסקוסיעס און דעבאטעס, מען ריהמט זיך שטענדיג מיט דעם, אז מען איז פראקטיש. און אז מען באשעפ־טיגט זיך נאר מיט פראקטישע פראגען.

און וואס קען נאך זיין פראקטישער פון דער ארגאניזאציאָנס־פראגע?

מיר גלויבען אז איף דער ניינצעהנטער קאָנווענשאָן וועט די אר־גאניזאציאָנס־פראגע א וויכטיגען פלאץ אויפ'ן טאג־אָרדנונג און נעעם מען זיך ווילען באשעפטיגען מיט דער גאנצער וויכטיגקייט פון דער פראגע, וועט מען דארפען שאפען אן עטפּער אויף דעם ניט נאר ווי אזוי צו שאפען א גוטע ארגאניזאציע פון שקץ־צאהלער, נאר אויך ווי אזוי די ציוניסטישע ארגאניזאציע אין יעדער קהלה, זאָל אויך זיין א באדייטענ־דע און איינפלוסריכע אידישע קערפערשאפט.

די קאנאדער ציוניסטען האבען פריכטען צום אלזייטליכען ציי־ניזם, זיי האבען אבער אויך פליכטען צום קאנאדער אידענטום, פון זיך מען זיך צוהען זייער יגיקה, און ווען די ניינצעהנטע ציוניסטישע קאָנווענ־שאָן וועט ביידע מאמענטען אין זינען האבען, וועט זי זיך האבען גע־שטעלט אויף א פעסטען באדען, פון וועלכען עס וועט געווינען אי די ציוי־ניסטישע זאך און אי די אלגעמיין אידישע זאך.

ערפאָלג אין די פארהאנדלונגען און א הארציגען „ברוכים הבאים" שיקט „דער אידישער זשורנאל" די דעלעגאטען און געסט צו דער ניינ־צעהנטער ציוניסטישער קאָנווענשאָן ביי אונז אין שטאָדט.

אין דער גרויסער שעה

צו דער ערעפנונג פון דער 19־טער ציוניסטישער קאָנווענשאָן

פון הרב יהודא ליב זלאטניק

עס איז די גרויסע סכנה וואס שוועבט איבער אלע וואס האבען צו האנדלען היילינע זאכען פון דער נאהנט.

זיי פארלירען געשווינד דעם באַ־וואוסטזיין, וועגען דער היילינקייט פון זאך וואס איז זיי אנפארטרויט געוואָ־רען. זיי ווערען פארנאכלעסיגט און פארלירען דעם געהעריגען רעספעקט. דעם נויטיגען יראת־הכבוד, און ווערען אפט שטרענג באשטראפט דערפאר.

פיעל ביישפיעלען זענען דערצו דאָ אין דער אלטער אידישער געשיכטע.

דער שכט־לוי איז געווען קנאפּ אין צאהל, ווייל פיעל פון זיי זענען גע־שטארבען, פארגעסענדיג זיך און נישט אפגעבענדיג דעם געהעריגען כבוד און נישט אומגענאנגען זיך מיט דער געהע־ריגער קדושה ביי די זאכען און ערטער וואס זענען געווען היילינ ביים גאנ־צען פאלק, אבער די לוויים, וואס האבען שטענדיג דערמיט געהאט צוטון האבען זיך אפט פארגעסען און עס פארשוועכט.

הרב יהודא ליב זלאטניק

מענשען וואס לעבען אין א גרויסע שער צייט און זענען ערות פון גרויסע געשעהענישען, פארלירען גאנץ אפט דעם באוואוסטזיין ווי נרוים און היילינ צו האלטען די זאכען און געשעהענישען מיט וועלכע זיי קומט אויס אזוי אפט און אזוי נאהענט אין באריהרונג צו קומען.

און דאס איז א גרויסע סכנה. די געשיכטע ווייסט נישט פון קיין רחמנות. די וואס פארגעסען זיך, און פארשווע־כען גרויסע געשעהענישען און גרויסע מיצטען, פארשלאפען זייער פליכט, פארנאכלעסיגען דעם גרויסען מאמענט, די ווערען שטרענג און ביטער באַ־שטראפט.

מענשען און דורות מוזען דאר־ער אויף דער וואך זיין.

נישט גרינג צו שעען גרויסע זאַ־כען, בלויז דערפאר ווייל מיר האבען די זכיה פון דער נאהענט זיי צו זעהען און באריהרונג צו קומען.

מיר — דער היינטיגער דור — האָ־בען די גרויסל זכיה, דאס מיר זענען ערות צו דער גרויסער אידישער אויס־לעבונג, דאס מיר זענען זוכה מיט אונ־זערע אויגען צוזעהן ווי אידען שעהרען צוריק נאך טויזענטער יאהרען פון גלות צו דעם לאנד פון זייערע עלטערען און בויען צוריק די אלטע חורבות און פלאַ־צען ווייטער אויף די אלטע נאלע בער־גער און עס בליהט דער טאל און עס שפראצט אויף דעם בארג.

נאך גרעסער איז די זכיה דאס מיר זענען זוכה אליין צו דער זאך מיטצו־העלפען, מיר גיבען די מיטעלען, מיר טוען די ארבייט. מיר זעהען פאר אונזערע אויגען ווי די זאך וואקסט און ענטוויי־קעלט זיך, ווי ביסלעכווייז, ביסלעכווייז, ווערט א לאנד געבויט. א פאלק אויפ־געלעבט.

עס איז א גרויסע זכיה. עס איז אבער אויך א גרויסע סכנה און פאר־אנטוואָרטליכקייט.

מענשען געוואוינען זיך צו דער גרויסער און היילינער איבערלעבונג, הע־רען אויף זיך צו באציהען דערצו מיט דער געהעריגער אכטונג און קדושה־גע־פיהל, מיט דעם געהעריגען יראת הכבוד.

עס ווערט ביי זיי וואבערזיג, אן אלטענ־ליכע זאך. איינער זעהט זיך נאר אָפּ־צוגארען, אויסצואהאלטען, זיין פליכט נישט צו ערפילען, שטעהן פון הערוויי־טענס.

און דאס איז א שרעקליכער פאר־ברעכען, וועלכע די געשיכטע איז נישט מוחל. ווער דעם דור, וואס פארשטעהט נישט זיין פליכט צו ערפילען און די גרויסע מאמענטען, און די גרויסע שעה'ן פון דער געשיכטע.

און דאריבער, ווען עס קומט א מא־מענט אי דער היינטיגער אין א לאנד וואו עס וואוינען אידען, ווען עס קומט צוזאמען א פאנווענשאָן געווידמעט דער אויפבויונג פון ארץ ישראל, דער הע־ארגאניזירונג פון דער ארטיגער ציוניס־טישער ארגאניזאציע, איז עס א פליכט, דאס דער באוואוסטזיין פון דער גאנ־צער אידישער באפעלקערונג זאָל ווערען געוועקט. דאס אלע זאָלען וויסען און באגרייפען די וויכטיגקייט פון דער שעה און זייער לעבען, פארשטעהן ווי צו אב־טען אין היילינ צו האלטען די געשיכ־ען אין פארשוועבען, בלויז דערפאר ווייל זיי קומען פאר פאר אונזערע איי־גענע אויגען און אונזערע איינענע טעג.

עס איז א גרויסע צייט, גרויסע טעג, אז גרוים איז אויך די פראגע־ווארטליכקייט און דער אחריות וואס ליגט אויף דעם היינטיגען דור.

און מען מוז זאגען, דאס ליידער ווייזט דער היינטיגער דור, דאס ער באַ־גרייפט די גאנצע וויכטיגקייט און מע־ליכקייט פון דעם היינטיגען מאמענט, און פארשטעהט נישט ווי אויסצוגוצען אין פול די גלענצענדע שעה.

עס האט געלעבט ביי אידען איין גרויסע פאמיליע. א פאמיליע וואס איז געווען אן אויסנאהם אין אונזער גע־שיכטע.

געוועגליך, ביי אנדערע פעלקער, זענען דא מענגע משפחות, וואס דייכ־קייט האלט זיך ביי זיי הונדערטער יאה־רען. עס זענען דא פאמיליעס פון גאַ־בעל־לייט, וואס קאנען צוריק ווייזען אויף הונדערטער יאהרען זייער יחוס און זייער רייכטום און גיטער. ביי אונז איז גלות זענען שטענדיג נאר דא אויפגעקו־מענע גבירים, נישטא קיין משפחות און וועלכע רייכטום זאָל זיך האלטען הונ־דערטער יאהרען. ווייל אונזער גאנצער מצב איז אהן א יסוד, אהן א פונדאַ־מענט. אונזער עקאָנאמישער צושטאנד איז אהן א באדען, הענגט אין דער לופ־טען.

איז אבער געווען אין די לעצטע הונדערט יאהר איין משפחה אן אויס־נאהם אין אונזער גלות־געשיכטע, די פאמיליע רוטשילד, ביי וועלכער בבור טען אין די יוניווערזיטעטען, דערנאך א נעשריי נעגען פרעמדע, דער אלטער „פון יבמה" א.ה.ג. און דעם וויטערדיגען נאנג פון די נעשעהענישען קאן יעדער וואס איז נאר א ביסעל באקאנט מיט דער אידישער געשיכטע, בלינדערהייט אנשריבען.

און ווען איך פארטראכט זיך: וואס וועט בלייבען אין דער צוקונפט פון דער וואונדערבארער לענענדע וועג־נען דעם אמעריקאנער אידענטום, פון דעם דאזיגען רוטשילד־אידענטום? ווייס איך מיר דאס עס זאָל כאטש דער־פון בלייבען א אידישע היים אין ארץ ישראל.

דאס אמעריקאנער אידענטום האט יעצט די מעגליכקייט דעם דאזיגען אומר שטערבליכען און וואונדערבארען זכרון נאך זיך צו לאזען. אבער וועלען מיר באגרייפען די מעגליכקייט און די הער־ליכקייט דערפון?

דאס איז די פראגע.

דער איד אין קאנאדע

— פון —

אכרהם ריינוויין

די געשיכטע פון די אידען אין קאנאדע ביז דער מאָדערנער צייט.

Copyright applied for

דאס ערשטע קאפיטעל

אידען אין קאנאדע אונטער דעם פראנצויזישען רעזשים

די לאנד־זוכערייי אינ'ם מיטעלאלטער, — דאס לעגענדארישע און דאס געשיכטליכע — די מיסיאָנערען און יעזואיטען, די פראנצויזישע פאמיליע דע לעזוי, — די עשרת השבטים און די אינדיאנער, — דער מיסטישער פראצויזישער איד, — די פאמיליע גראדיס, — אידען און דער האנדעל מיט קאַ־נאדע, — אן אינטערעסאנטער עפיזאד.

די געשיכטע פונ'ם אידישען פאָלק, אנהויבענדיג פון די יארען ארום חורבן בית שני און פארזעצענדיג ביז דער לעצטער צייט, — איז די געשיכטע פון דער אידישער וואנדערונג און איבער־וואנדע־רונג. מצרים, גריכענלאנד, רוים, שפאניען, פארטוגאל, פראנקרייך, דייטשלאנד, מזרח אייראָפּע, פוילען, רוסלאנד, איבעראל האט דער פארפאָלגטער און מיעדער אייביגער וואנדערער געזוכט א פלאץ אלס א וואוין־ארט. אין מאנכע ערטער האט מען באגריסט זייער קומען, ווייל מען האט זיך געגוטיטיגט אין זייערע פעהיגקייטען אלס הענדלער און סוחרים, אין אנדערע פלעצער האט מען אבער די טויערען פאר זיי פארהאקט, אדער זיי ענג געמאכט דאס לעבען אזוי שנעל ווי עס זענען געווען ענגע ארטיג־געבירטיגע, איינענע, וועלכע האבען געפעגט ערפעלגע דיזעלבע פונקציעס, און דאמאלס האט די וואנדערונג פונ'ם אידען געמוזט דורכגעמאכט ווערען פון דאס ניי. אזוי האט זיך עס געווענען פאר יאהרהונדערטער, ביז וואנען די אידישע וואנדערונג איז אריינגעטרעטען אין איר נייעם עטאפּ, די וואנדערונג נאך צפון צפון אמעריקע, — און אזוי איז דאס נייעסטע קאפיטעל פון דער אי־דישער געשיכטע געשריבען געוואָרען.

דעם נייגטען אב, אינ'ם טאג פונ'ם חורבן, זענען די אידען פון שפאניען ארויסגעטריבען געוואָרען, און א טאג שפעטער (דעם דריטען אויגוסט 1492), איז פון שפאניען אפגעפאָרען קריסטאפער קאָלומבוס מיט זיין סוויטע אין וועלכער עס זענען אויך געווען פיעלע אידען זוכען נייע וועלט־טיילען. פערדינאנד און איזאבעלא, דער שפאנישער קעניג און קעניגין, די אינקוויזיטאָרען וועלכע האבען אזוי פיעל אי־דישע לעבענס מקריב געווען אויפ'ן שיטערהויפען — די אונטער־שטיצער פון קאָלאָמבוס'עס פארשונגס־רייזעס, האבען אויף אזא אופן אונדירעקט נערהאלפען שאפען יענע נייע וועלט, וועלכע איז שפעטער געוואָרען דאס באשיצונגס־אָרט פאר די נייע אידישע וואנדערער.

אויף זיין איינענעם שטייגער האט דער גאנצער מאכטהאבענדער קלאס פונ'ם מיטעלאלטער אויסגעדריקט אין אלע לענדער זיין שטרע־בונג נאך לוקסוס און גאלד, און די איינענע ערד, דאס איינענע לאנד איז געוואָרען צו קליין און צו ווענג צו קענען צופריעדען שטעלען דעם דאזיגען באגער. וואס רייכער און מעכטיגער די קעניגליכע הויי־פען זענען געוואָרען, נאך אלץ מעהר גאלד און רייכטיטער האבען זיי נעשטרעבט כדי צו קענען צופריעדען צושטעלען אלע תאוות. און איינס פון די מיטלען צו קענען עס צופריעדען שטעלען, צו קריגען ניי גאלד, איז געווען דאס לאנד־זוכעניש. דאס ענטדעקען נייע לענדע־ריין און פלעצער, וועמענ'ס נאטירליכע רייכטיטער זאָלען קענען באַ־פרידיגען די אומבאגרענצטע אפעטיטען. און אזוי האט זיך דער מיטעלאלטער, וועלכער איז אזוי ריוף געווען אין מלחמות און פאר־שיעדענע אוואנטיורעס, אויך אויסגעצייכענט מיט דער לאנד־זוכעניש. כמעט יעדער קעניגליכער הויף האט אונטערשטיצט די רייזע־עקספּע־דיציעס, וועלכע האבען געהאט איין צוועק — רייכער און גרעסער צו מאכען די אוצרות פון די קעניגליכע הויפען און זייערע מענשען.

קריסטאפער קאָלאָמבוס, וואסקא דע גאמא, דזשעק קארטיע, דזשאקו קאבא, סעמיועל דע שעמפּליין, הענרי האדסאן — אלע האָ־בען זיי דורך זייערע אויספארשונגען און לאנד־זוכעריי געהאלפען עגטדעקען און שאפען די פיעל־וועלט אויפ'ן צפון אמעריקאנישען קאנ־טינענט, אויף וועלכען קאנאדע פארנעמט אזא וויכטיגען פלאץ נאך דער רעפיבליק פון די פאראייניגטע שטאאטען.

ניי איז די געשיכטע פון קאנאדע, און אויך ניי איז די געשיכטע פון די אידען אין קאנאדע, און פאלט צוזאמען כמעט גלייך מיט דער פעריאדע פון קאנאדע'ס אלגעמיינעם אויפבוי.

ווען האט דער ערשטער אידישער פוס באטראטען דעם קאנאדער באדען? צו וועלכער צייט האט זיך דער ערשטער איד באוועגען אדער זיך באזעצט אין לאנד?

און דאָ מוז אפגעטיילט ווערען דאס לענענדארישע פון דעם געשיכטליכען. דאס וואס קען ניט באשטעטיגט ווערען, אבער וועלכעס איז גאנץ מעגליך צו האבען פאסירט. וואס דערצעהלט ווערען דעם די לענענדע? ווער איז געווען דער ערשטער איד אדער אידען, אין לאנד, וואס איז יעצט באקאנט אלס די "דאמיניאן אף קענעדע".

עס איז זיכער ניט אויסגעשלאָסען די מעגליכקייט, אז צווישען די ערשטע יעזואיטען און מיסיאָנערען וועלכע האבען באזוכט קאנאדע, אי אינ'ם זעכצעהנטען און אי אינ'ם זיבעצעהנטען יאהרהונדערט, אז צווישען זיי זאָלען זיך אויך האבען געפונען אידען, פיליייכט די זין אדער אייניקלאך פון די מאראנען, וועלכע האבען זיך צוליעב די פארפאָלגונגען אויף זיי אין שפאניען און אין פארטוגאל, באזעצט אין מאנכע ערטער פון פראנקרייך, און זיך ביסלעכווייז אויסגעמישט מיט דער דאָרטיגער באפעלקערונג. עס איז דארום זעהר מעגליך, אז צוויי־שען די ערשטע וויסע, וועלכע האבען באטראטען דעם קאנאדער באדען אלס קריסטליכע מיסיאָנערען, זענען אויך געווען צווישען זיי אָפּשטאמער פון די מאראנען *).

לויט מאנכע היסטאָרישע מאטעריאלען, זאָל אויך האבען גע־הערשט די טראדיציע אינ'ם מיטעלאלטער, אז די פראנצויזישע פאַ־מיליע דע לעווי זאָל האבען געשטאמט פון אידען, און איז ארויסגע־קומען פונ'ם שבט לוי, און אז דער גרינדער פון דער משפחה איז גע־ווען א קלוגער צו מרים פון נצרת. פון דער פאמיליע האבען עטליכע פארנומען וויכטיגע אמטען בשעת קאנאדע האט נאך געהערט צו פראנקרייך, און זיך נאך גערופען "ניי־פראנקרייך".

הערני דע לעווי, — איז אין דער ערשטער העלפט פונ'ם זיבע־קעניגליכער פארטרעטער אין לאנד, און אין די שפעטערדיגע יאהרען ינקעניגליכער פארטרעטער אין לאנד, און אין די שפעטערדיגע יאהרען אין די לעצטע יאהרען פונ'ם פראנצויזישען רעזשים אין קאנאדע (1759) איז א יורש פון דער זעלבער פאמיליע, שעוועליר דע לעווי, געווען צוערשט מאנטקאלפ'ס געהילף, און איז שפעטער אויף גע־יואָרען הויפט קאמאנדיר פון די פראנצויזישע טרופען אין לאנד **).

שעוועליער דע לעווי.
(1720—1787)

*) צווישען די ערשטע יעזואיטען, וועלכע זענען אנגעקומען קיין קאנאדע געפינען זיך פיעלע, וועמענס ערשטע נעמען זענען סיבלישע, ווי יוסף, בנריאל, יצחק.

ווען סעמיועל דע שעמפּליין האט נאך זיין אנקומען איינגעלאדען די ברידער פון דעם נזירישען רעקאלעט אדרעס, זענען אין 1615 אנגעקומען א נרופּע פון דריי מיסיאָנערען צווישען וועלכע עס איז אויך געווען דזשאָזעף לע קאראן, א פאמיליען נאמען וואס האט א גרויסע עהנליכ־קייט מיט'ן אידישען פאמיליען־נאמען קאראן.

**) מאקס דזשיי. קאהלער אין זיין ארטיקעל "שעוועליער דע לעווי", אין פערטען באנד פון די "פובליקאציעס" פון דער אמעריי־קאנישׁ־אידישער היסטאָרישער געזעלשאפט (זייט 87), ברענגט פאלי־גענדען באוויייז, אז די דע לעווי'ס האבען אָפּגעשטאמט פון אידען: "די פאמיליע האט זיך געדעכענט פאר דער עלצטער קריסטליכער פאַ־מיליע, און אין זייער הויז, האט מען דערצעהלט, האבען זיך געפונען צוויי ביכלדער, איינע פון דעם מבול, וואו נח איז געשילדערט געוואָרען ווי ער נעהט אריין אין דער תיבה, טראגענדיג אונטער'ן ארעם א קעסטעל מיט אן אויפשריפט "די פאפּיערען פונ'ם הויז דע לעווי", דאס צווייטע ביכל איז געווען א פארפּרעט פון דעם גרינדער פון דער פאמיליע, ווי ער בוקט זיך צו דער הייליגער יונגפרוי, וועלכע זאגט ווי צו אים דורכ'ן אויפשריפט "דעק זיך צו, מיין קוזין", און ער ענטפערט איר, אז ער טוט עס צוליעב זיין פארגעניגען".

דאס זעלבע ווערט אויך דערמאנט אין "די געשיכטע פון קאַ־נאדע" פון ווילאם קינספארד (זייט 77) אויסגאבע פון יאר 1887.

(ווייטערדיג — מיטוואך).

פראנקרייך האלט זיך צוריק פון ראטיפיצירען לאוזאנער טריטי

לאנדאָן, יאנואר, 5.

פון זיכערע קרייזען ווערט געמעל־דעט, אז די פראנצויזישע רעגירונג האט באשלאסען ניט צו פארלענגען די לאוזאַ־נער טריטי אויף דער יעצטיגער סעסיע פון פארלאמענט.

עס ווערט געמעלדעט, אז די רעגי־רונג האט געוויסע צווייסטינקייטען מיט טערקיי.

נעשריי נעגען פרעמדע, דער אלטער „פון יבמה" א.ה.ג. און דעם וויטערדיגען נאנג פון די נעשעהענישען קאן יעדער וואס איז נאר א ביסעל באקאנט מיט דער אידישער געשיכטע, בלינדערהייט אנשריבען.

און ווען איך פארטראכט זיך: וואס וועט בלייבען אין דער צוקונפט פון דער וואונדערבארער לענענדע וועג־נען דעם אמעריקאנער אידענטום, פון דעם דאזיגען רוטשילד־אידענטום? ווייס איך מיר דאס עס זאָל כאטש דער־פון בלייבען א אידישע היים אין ארץ ישראל.

דאס אמעריקאנער אידענטום האט יעצט די מעגליכקייט דעם דאזיגען אומר שטערבליכען און וואונדערבארען זכרון נאך זיך צו לאזען. אבער וועלען מיר באגרייפען די מעגליכקייט און די הער־ליכקייט דערפון?

דאס איז די פראגע.

גרייטע געלט
ווען איהר דארפט עס

דער בעסטער וועג צו מאכען זיכער אז איהר וועט האָ־בען גרייטע געלט אימער ווען איהר דארפט עס וויהפ־ליך האבען, איז צו עפענען א סייווינג אקאונט זאפארט אין דיעזער באנק.

קליינע סומען, דעפאזיטעס רעגעלמעסיג, ווערענד איהר קאנט זיי אפשפארען, ווערען שנעל פארוואנ־דעלט אין א גרויסער סומע, וועלכע איהר וועט אמאָל דארפען האבען.

מיט א דאלאר עפענט איהר א סייווינג אקאונט אין אירגענד־וועלכען פון אונזערע ברענטשעס.

THE DOMINION BANK
33 ברענטשעס אין טאראנטא

דאס לאנד

פון פ. מ. ראסקין

קליין דאס לאנד און קליין זיין ישוב,
נאר די פעלדער אויביג גרין . . .
זאג, מיין הארץ, וואו ליגט דער כשוף
וואס עס ציהט מיך אלץ אהין.

הונדערט דורות, טויזענט יאהרען
אז איך אטהעם פרעמדע לופט,
אין דער גלעך און דער שרון
אייביג צויבערט, אייביג רופט . . .

נאכט האט שטערן מיליארדען
ערד האט שטראמען אהן א שיער
נאר איין הימעל און איין ירדן,
שטראהלט אין גליהט אין פליסט פאר מיר...

טויזענט בערג קאן איך דערמאהנען —
נאטס די שעהנסטע מייסטער ווערק,
דאך דער חרמון אין דער לבנון
בלייבען אלץ די ליעבסטע בערג.

הארץ מיינס, זאג, וואו ליגט דער צויבער ?
ווען איך וועגד אן מיין בליק
ווער איך נאכאמאל א גליבער
אין מיין פאלק און אין זיין גליק.

פיהל איך ווידער זיך א גבור —
שטאלץ מיין הארץ און שטארק מיין האנד,
ים אין מדבר שפרייז איך איבער
ביז איך קום צו יענעם לאנד.

וואו איך האלט די אלטע שטיינער
אין איך קוש דעם הייסען שטויב,
אין מיין זעעל ווערט צארטער, ריינער
אין איך האף און ליעב און גלויב.

אין איך זיין, איך ווייס פון פריידען,
ווי א קינד אין מוטערס שויס,
אין די שטומע שטיינער ריידען
פון א צוקונפט העל און גרויס . . .

און איך בין בארייט צו געבען
יעדען בארג אין יעדען טאל
גייסט און הארץ און קראפט און לעבען
נאר ס'זאל בליהען ווי אמאהל . . .

קליין דאס לאנד און קליין זיין ישוב,
נאר דארט ווייס איך ווער איך בין . . .
זאג מיין הארץ, איז דאס דער כשוף
וועלכער ציהט מיך אלץ אהין

ניידער מיט 1923

(א פארשפעטיגער סך־הכל)
פון מעפיסטאפעל

דאס יאהר 1923 איז געווען א גרויסער גרייז.

עס האט געגרייזט זאנגוויל, און עס האט געגרייזט לוחות מארשאל.

עס האט געמיסטייקעוועט ענגלאנד, און עס האט געפעהלערט אמעריקע.

עס האט גע'טעות'ט פראנקרייך, און עס האט געגרייזט יצחק אייזיק.

אבער דעם גרעסטען גרייז האבען געמאכט די זעצערס.

דורך א טעות האבען זיי אייפ'ן שער־בלעטעל פון לוח „1923" אויעפגעשטעלט, אריינשלעפענדיג די וועלט אין א גרויסען היסטאריישען טעות.

ווייל לויט איהר פנים איז דאס יאהר 1923 געווען פינקט אזוי צרה'דיג און פינקט אזוי שווארץ און פינסטער ווי 1823.

ווייל לויט די דיפלאמאטישע נאטעס און די פאליטישע פארשלעפענישען, די פארד'יסטישע קונצען און די פרומע שטיק פון מאכע צייטונגען קאן מען מיינען, אז מען לעבט אין דעם ערשטען פערטעל פון דעם דרייצעהנטען יאהרהונדערט, אדער אין דער צייט פון פיינענבוים'ס, ממשלה און העסטער סטריט.

איסט־בראדוויי האט, ווי מיט זעקס יאהר צוריק, געגעסען באלשעוויקעס מיט ברייט און האט פארביסען מיט אידישע קאמיסארען און „יעווסעקען".

עמא נאלדמאן האט, ווי אין די צייטען פון דער גרויסער ריסישער רעוואלוציע, געבורטשעט קענען קרעמעל און האט אריינגעצויגען פון איהר כשר'ן אנארכיזם אמת'ע אמעריקאנער דאלאר רען.

פראנקרייך האט, (ווי איהר שטייער איז!) געשלונגען שטיקער דייטש־לאנד און האט אראנגעלאזען צו זיך אין בויך גרויסע מינען און פאבריקען, אזוי אז מען האט ניט געקאנט דערקאנען צי זי האט א שטיק אייראפא אויפגעפרעסען.

און אמעריקע, די פרומע און גוטע אמעריקע, האט אנגעטאן א זיידענעם מיצעל, האט אראפגערויסען די מאסקע פון פנים, און האט אויפגעהאנגען גרויסע שלעסער אויף איהרע טירען, פארוואנדלענדיג די גרויסע און דייטע רעפיבליק און אן איזאלירטען לאנד פון זאטע און אפגעפאשעטע ענגאיסטען.

אלע האבען געגרייזט און אלע האבען מיט גרייזען די וועלט פארפלייצט.

פון די גרויסע העלט ביז די קליינע פישלאך.

פון די געקרוינטע קעפ ביז די וואסער־טרעגער.

און מעהר ווי אימיצער אנדערש האט געגרייזט די אידישע טעאטער־פראפעסיע, די רעטער און בעטער פון דער פיעל־געפלאנטער און פיעל־געצאנטער אידישער דראמאטישער פאבריקאציע.

דער חוסטארישער לעמאר איז ווי דער אויף דער ביהנע ארויפגעבראכט געווארען. די אלטע ליעדלאך און די אלטע קאפאטעס זענען פון דעם ארכיוו ארויסגעשלעפט געווארען. דער לץ מיט'ן רויטען היטעלע אויפ'ן שפיץ קאפ איז ווידער דער העלד פון טאג געווארען, דער שונד־אפאראט האט ווידער די רע־דער געדרעהט, און האט די מחות מיט ווינט און רויך אנגעפיט.

1923!

ווי פון פעד האט זיך דאס לעבען געצויגען. ווי אן אנשיקעניש זענען די טעג און נעכט געווען. אז מען איז איבערפריה פון בעט אויסגעקראכען און מען האט די בלאט־צייטונג א קעהרענטאן, האט מען זיך אן מאסען גרייזען אנגעשלאגען: גרייזען מיט א פאליטישען אונטערשלאף, און גרייזען מיט א מאציאלען דעפטוף; גרייזען פון דופלאר מאטען, און גרייזען פון הודלער און בודלער, פון קאמישע פיגורען און טראגישע העלדען. און אלע גרייזען האבען זיך צוויפגעגאסען אין איין גרויסען גרייז, וואס האט געקאנט דיענען פאר א ברוך צווישען ווילנע אין בארדווי. אין איבער אלץ האט געגלאנצט און געשעמערט דירך מיט טויזענטער עלעקטרישע לעמפלאך דער גלאנץ פון גאלד און זילבער, פון סענטען און דאלארען...

1923!

ווי א רויכיגער קנייל זיהט זיך דער הימעל איבער די פגרים און פארשטעלט די ליכט פון דער זון.

ווי א פינסטערער זייל הענגט דער שאטען איבער די ווינטערדיגע קאשקעטען און שרעקט מיט נייע טעג און נעכט, מיט נייע ווינטען און נייע דעבאטעס ווענען „גראבע רייד" און „אידיש טעאטער".

און מיט א געפיהל פון א מענשען, וואס האט א שווערע משא פון זיינע פלייצעס אראפגעווארפען, רייסען מיר זיך פון דעם אלטען יאהר ארויס און מיר מארשירען אריין (אינאיינעם מיט אלע אנדערע מעמבערס פון דער סיק־בענעפיט סאסייטי און מיט די דראמאטישע סעקציעס פון דער וועלט) אין א נייער עפאכע מיט ליכט און האפענונג, פון פרייד און נענוס.

ניידער מיט 1923!
ווייוואט פאר 1924!
הייראד!

חויכע בלוט־קלאפונג ווערט פארמיידען, ווען דער לעבער און גירען ווערען רעגולירט מיט
דר. טשיים'ס
סידני און ליווער פילס

דעצעמבער־ערפאלג פון אידישען נאציאנאל פאנד

אין דעצעמבער האט דער אידישער נאצ. פאנד געהאט אן איינקונפט פון $2,237.46 דערפון מאנטרעאל 691 דאלאר מיט 80 סענט.

טאראנטא 5 הונדערט דאלאר. (די דאזיגע סומע איז געזאמעלט געווארען פון א בלומעל פארקויף ביי דעם רעצעפשן הדסה באזאר, און איז באשטימט אויסצושרייבען אין נאלדענעם בוך די נעמען פון מר. און מרס ד. דווסקעטאן, מרס. א. מ. ווילינסקי, מיס א. זעליגבערג, קארנעל פעטערסאן און דר אלעקסאנדער נאלד־שטיין.)

פארס ווילאם אנט. האט זיך בעטייליגט מיט דער סומע פון $246.94.

ווינזפעג $131,01.

קינגסטאן הדסה אום זיך צו פארשרייבען אין נאלדען בוך הונדערט דאלאר.

גלעיס־בעי הדסה הונדערט דאלאר

יארמוטה 97 דאלאר מיט 98 סענט.

טריבין 99 דאלאר מיט 80 סענט

לאשין קוו. 52 דאלאר מיט 48 סענט

קאלגארי 74 דאלאר

ווינקלער מאנ. 40 דאלאר

מעלוויל מאסק. צעהן דאלאר

סידני נ. ס. 27 דאלאר מיט 27 סענט.

קוויבעק 50 דאלאר

ראוילאן מאסק. 5 דאלאר

פעטערבארא $4.50

סט. אנאטה $6.68

יאפאן האט אונטפאר־טייאישען קאבינעט

טאקיא, יאנואר, 5.

דער פערסאנאל פון נייעם מיניסטאר־ראט־קאבינעט איז געבעטען באקאנט גע־ווארען. וויקאונט קייאיורא איז פרע־מיער. דער נייער קאבינעט איז אן אומ־פארטייאישער. די פאליטישע פארטייען זענען כמעט ווי ניט פארטרעטען אין דער רעגירונג.

וויקאונט אישי איז אויסערן־מיניס־טער.

דוד דונקעלמאן — קאנווענשאן קאמיטע

מרס. דזשוי. סיליק
קאנווענשאן קאמיטע.

מ. גארפינקעל — קאנווענשאן קאמיטע

דעלעגאטען צו דער ציוניסטישער קאנווענשאן

טאראנטא.
פון קרן היסוד:

מיס רזשעקסאן,
ס. בענעט.
הרב יעקב גארדאן,
ראביי י. ל. סיגאל.
הרב י. ל. גרויבארט.
הרב מ. צ. ליוויי.
הרב ווייגרוב.
ז. לייבעל.
י. מ. בענעט.
א. ב. בענעט
דוד דונקעלמאן.
מרס. דונקעלמאן.
ס. מ. ראס.
מ. קאהן.
סעם פעקטאר.
ל. מ. סיגנער.
א. מ. פ. גאלדבערג.
ב. מ. שפייער.
ה. לאואדעסקא
מ. גארפינקעל
דר. פאומאן.
נייטען פיליפס.
הערי קלייווער.
ב. סטאין
מרס. מ. ל. ווילינסקי
סעם קאהען.
פ. שולמאן
דר. פיוניק.
א. קאהען.
ע. נעלבער.
ל. נעלבער.
ה. לעהרער
ע. גאלדסטיק.
י. י. גלאס
א. ווייס
מ. מיכאלסאן
א. שער.
ס. ריידער
ד. דענבערג
ה. סאלאמאן.
מרס. ה. קלייווער
מרס. ה. סאלאוויי.
מר. חפץ
ד. גודמאן
ה. שאץ
בעני גודמאן.
ב. נאטאנסאן
דזש. מ. גארדאן
דזשאזעף סינגער
דזשיי ה. פאקס
דר. מ. קייטס.
דר. מ. שווארץ
דר. י. י. לעווין
דר. הימעלשטיין
מר. גרינגארטען
מר. מיראטשניק.
מר. גרינבלאט.
מר. ענדערסאן.

דזשוניאר הדסה:
טעסי לעווין
אנגא ראגאר.
מ. וואלפסאן.

הערצל גוירלס:
ראז פערעלמאן
מרס. מ. גאלדבערג.

ציון בענעוואלענט:
ס. סאלאמאן
י. סמיט
ס. סעמיעלס
י. וואלפסאן
ל. פרענקעל.
ד. בורסאק

סענטראל טשעפטער הדסה:
מרס. וואלפסאן
מרס. מ. ל. שווארץ
מרס. האנשער
מרס. אבראמאוויטש.
מרס. ס. הערים

דבירה טשעפטער הדסה:
מיס איוא עלענסאן.

בנות ציון:
מרס. גרינפארב.
מרס. י. קאהען

דזשודיע גוירלס:
מיס פרידה שווארץ.

בני ציון:
מ. לואיס
ראביי בריקנער.
א. קעש,
מ. וואלפסאן
ס. ראגאל
ה. סילווערמאן

הערצל באנעס:
א. ס. סאלאמאן.
ה. קאהען
ארטשי דרייפאן
דזש. קאפלאן
לואיס מינטצער.

ציון בענעוו. ליידיס אוקזיליערי:
מרס. ס. הימעל
מרס. ד. אפעל
מרס. ראגאל.

ווענסטערן טשעפטער "הדסה":
מרס. א. ב. בענעט.
מרס. פ. שולמאן.
מרס. י. סעלצער.

מרס טשעפטער "הדסה":
מרס. מ. קייטס.

טאראנטא אינד. בענעוואלענט:
מר. שראט.
י. נעווירצמאן.
ל. מ. סאקאלאף
י. בוק.
מר. גרינשפאן.

ראזז טשעפטער "הדסה".
מרס. מעהר.
מרס. ס. שאפירא

מאנטרעאל'ער דעלעגאטען.

דיסטריקט נומער איינס:
רבי בערגער,
י. בערנסאן,
ב. נאלדענבערג.
ה. לאנג.
א. ה. ראבין.
ג. סאנדערס,
מ. ברייזין
י. כהן
ס. גוטמאן
מ. נאטאנזאהן
ה. שאפירא
מ. ספערבער

דיסטריקט נומער צוויי:
מ. אבראמאוויטש
רבקה ראטנער.
י. ב. כהן.
ס. שלעזינגער.

דיסטריקט נומער דריי:
מ. בערענשטיין.
דר. א. פרידמאן
מ. ה. מייערזאן
הענרי ווייגפיעלד
י. הערים.
י. י. בענעט.
בן־ציון בערענשטיין.
ב. קרוגער.
ס. תלפיות
י. ז. זאקס.
ה. וועקסלער.

דיסטריקט נומער פיער:
דר. ה. אבראמאוויטש
הרב זלאטניק,
י. עדעלבערג.
א. ראבינאוויטש.
ס. סטערנקלער.
ה. דרימער.
י. ב. מילער
י. כהן
מ. פראסמאן
ס. שווארץ
ב. ווייגער,
א. נירענבערג.

מאקאבין זייאניסט:
ה. בלאק
ה. י. קאסטנער

מיטגליעדער פון נאש. קאנסיל:
לייאן כהן.
ל. פיטש.
יוסף פיינבערג.
ל. פיליפס.
ה. ל. סורקיס,
י. לעווענסאן

ב. פערעלמוטער
ה. וואלאפסקי.
נאטאן גארדאן.
א. לעווין
ליאן גאלדמאן.
מ. גארבער,
דר. דזש. שעין.
י. הורוויץ,
ל. מילער,
ה. א. דארווין
א. הערים.

הדסה דעלעגאטען.

צענטראל טשעפטער:
מיס י. טריט.
מיס ס. סאלאמאן.
מרס. ה. א. דארווין
מרס. בלומער.
מרס. בולקינד.
מיס איידא סינלער.
מיס ע. נאטקין
מרס. ל. גאלדמאן,
מרס. ראקשטיין.
מרס. ע. דזש בערענשטיין.
מרס וויינראוב.

וועסטמאנט טשעפטער:
מרס. ל. פיטש.
מרס. א. לעווין
מרס. א. דזש. אלעקסאנדער
מרס. מאקס לעווין
מרס־בריינין ארטענבערג טש.
מרס. באראן
מרס. פ. הערים.
מרס. פישער
מרס. האלינגער
מרס. מ. פאיאנער
מרס. דזש. עדעלבערג
מרס. א. דיינאוו
מרס ל. סורקיס
מרס. ראבין
מרס. ראזענשטיין
מרס. ל. גאלדפיינ.

קווין אסתר טש.
מרס. ס. קאהען
מרס. מ. ליאן
מרס. ל. מילער
מרס. ב. פערעלמוטער
מיס מאלי כהן

מנזרה טשאפטער:
מיס חוה האפמאן.
מיס טייטעלמאן
מיס חנה קליין

ליליאן פרומאן טשאפטער:
מיס ריבא גראס
מיס נאדי סלאאנע.
מיס בעסי רוזענבוים
מיס נעדטרוד הארליס

נארד ענד טשאפטער:
מרס. מ. מאטיוס
מרס. ל. מארקוס
מרס. ס. קופערשטיין
מרס. ה. אבראמאוויטש

רויז פון שהון טשעפטער:
מיס שרה שטראסבערג.

סיביל כהן טשעפטער:
מיס הארא גראדינגער.

התקוה טשעפטער:
מיס חנה שטראסבערג

דבורה טשעפטער:
מיס בעסי ה. סינאל.
מרס. לאזאארוס פיליפס
(די נעמען פון די דעלעגאטען אויסער די צוויי שטעדט אן אנדערש מאל).

היינט 2 א זייגער
— ווערט ערעפענט —
די 19-טע
ציוניסטישע
קאנווענשאן
אין מעסי האל

דר. חיים ווייצמאן
ווערט אפיציעל ערעפענען די קאנווענשאן
די ארקעסטרא סיטס און די ערשטע באלקאני ווערען זיין רעזערווירט. — טיקעטס קען מען באקומען אין ציון אינסטיטוט.
היינט ביז 1 אזייגער נאכמיטאג
די צווייטע באלקאני ווערען פאר'ן עולם 1.30 נאכמיטאג.
אן איינצאהלונג פון איין דאלאר וועט בארעכטיגען דעם איינצאהלער צו א קארטע צו קענען באזוכען אלע זיצונגען פון דער קאנווענשאן אין קינג עדווארד האטעל.
א גרויסער עהרען
באנקעט
— פאר —
דר. חיים ווייצמאן
וועט פארקומען
מאנטאג אוועגט דעם 7-טען יאנואר
מאכט אייערע רעזערווייישאנס באצייטענס, טעלעפאנירט אין ציון אינסטיטוט טרינידי 0240.
די הדסה קאנווענשאן וועט ערעפענט ווערען מיטוואך דעם 9-טען יאנואר

באגריסונגען צו דער 19-טער ציוניסטישער קאנווענשאן

ערפאלג און גליק אין
אייער הייליגער ארבייט
דעלעגאטען צו דער
19-טער ציוניסטישער
קאנווענשאן
ווינשט אייך
DAVE DUNKELMAN
56 Rowanwood Ave.

לאיער א. ס. סאלאמאן
(מאנינג טשעמבערס)
פרעזידענט פון טאראנטאר ציון קאונסיל
ווינשט א הארציגען שלום עליכם די ציוניסטישע דעלעגאטען:
ערפאלג אין אייערע פארהאנדלונגען

לאיער סאקלאף
(מענינג טשעמבערס)
ווינשט א הארציגען ווילקאמען די ציוניסטישע דעלעגאטען וועלכע פארזאמלען זיך היינט אין די אינטערעסען פון אידישען פאלק
בואכם לשלום

ג. פאומאן
פארוואלטער פון
„ארענדזש דענדי"
באגריסט די ציוניסטישע דעלעגאטען צו זייער היינטיגער קאנווענשאן
גליק און ערפאלג אין אייער ארבייט

אהארציגען ווילקאמען
די ציוניסטישע דעלעגאטען צו דער 19-טער ציוניסטישער קאנווענשאן, וועלכע ווערט אפגעהאלטען היינטיגע וואך ביי אונז אין שטאדט שיקען די
ליידים אוקזיליערי ציון בענעוואלענט אסאס.
בעני דזשייקאב, פרעזידענט.

סיגלערס קאפע
322 ספאדינא עוו.
(געוועזענע לאבעלס)
ווינשט די ציוניסטישע דעלעגאטען ערפאלג און גליק אין זייער ארבייט

דזש. ה. גרין
(ראבינעט טשעמבערס בעי סטריט)
ווינשט א הארציגען
ברוך הבא
די דעלעגאטען צו דער
19-טער ציוניסטישער
קאנווענשאן

גליק און ערפאלג
אייך
ציוניסטישע
דעלעגאטען
צו אייער היינטיגער אסיפה
דר. מאסס
דענטיסט

לאיער גרינבוים
(מענינג טשעמבערס)
ווינשט ערפאלג די דעלעגאטען צו דער
19-טער ציוניסטישער
קאנווענשאן
ברוכים הבאים

ברוכים הבאים
שלוחי הציונים
זאל אונזער ארבייט גרייכען די הערליכקייט פון דער צייט
טאראנטא אינדעפענדענט בענעוואלענט סאסייטי
ש. שראט, פרעזידענט.

די דירעקטארען, פארוואלטער, געשעפטס מענעדזשערס און די שוישפילער קאמפאני פון
„סטענדערד טעאטער"
ווינשען א הארציגען
ברוך-הבא
די ציוניסטישע דעלעגאטען צו זייער היינטיגער קאנווענשאן אין טאראנטא

זייט געגריסט
חברים דעלעגאטען
צו אונזער היינטיגער
קאנווענשאן
שלום און אחדות זאל הערשען ביי דער ארבייט
ל. ווייט און זוהן
135 סט. פעטריק סט.

סעמועל קראניק — מאקס מענסאן
איינגענטימער פון די
אמעריקאן העט קאמפאני
באגריסען די
ציוניסטישע דעלעגאטען
צו אונזער היינטיגער
19-טער ציוניסטישער קאנווענשאן
גליק און ערפאלג צו אונזער ארבייט

שלום עליכם
חברים דעלעגאטען
צו דער 19-טער ציוניסטישער קאנווענשאן
זאל דיזע קאנווענשאן העלפען ברענגען די ציוניסטישע באוועגונג וואס שנעלער צום געווינשען ערפאלג
ציון בענעוואלענט סאסייטי
ס. הימעל, פרעזידענט.

— די —
YELLOW CAB
LIMITED
באגריסען די ציוניסטישע דעלעגאטען צו זייער קאנווענשאן
פאר א טעקסי טעלעפאנירט
MAIN 7300

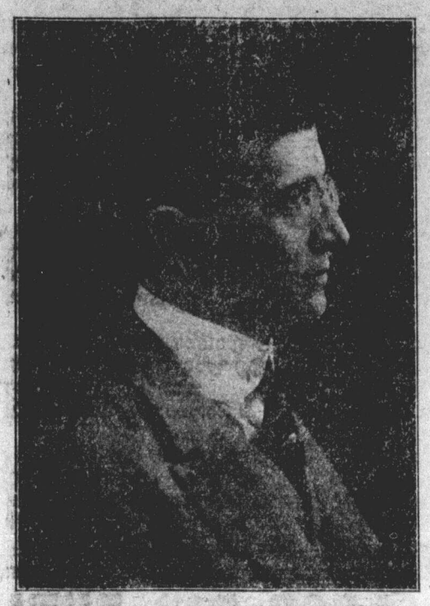

א. מ. פ. נאלדבערג
— מיט די —
סאן לייף אינשורענס קאמפאני
שיקט א הארציגע באגרי מונג צו די ציוניסטישע דעלעגאטען פון דער 19-טער ציוניסטישער קאנווענשאן
ערפאלג אין דער ארבייט חברים דעלעגאטען.

בואכם לשלום
שלוחי הציונים
איינינקויפ און ערפאלג אין אייער צוזאמענקונפט ביי אונז אין שטאדט
ס. קופטשיק
רומענישער רעסטאראן
276 קאלעדזש סטריט

דער שטאדט קאמיטעט און ברענטשעס פון
אידיש נאציאנאלען ארבייטער פארבאנד
שיקען זייערע הארציגע ברכוי צו די דעלעגאטען פון דער 19טען ציוניסטישער קאנווענשאן צו זייער ארבייט.
העלפט באפרייען דאס אידישע לאנד פאר'ן אידישען פאלק.
ה. מ. קירשענבוים, פארזיצענדער.
י. רובינאף, סעקרעטאר.

ברוכים הבאים
חברים דעלעגאטען
זאל די האזיגע קאנווענשאן זיין א פרוכטבארע און די לעצטע אין גלות. זאלען מיר אלע זיין פאראיינט אין דער בויאונגס ארבייט פון אונזער לאנד.
משה געלבער
פרעזידענט פון סענטראל דיוויזשאן

L FINISHED
O WET WASH LAUNDRY CO. LTD
THROUGHOUT
175 אסינגטאן ער
לעיקסייד : 5280.

Anchor-Donaldson Line
קויפענדיג אייערע מ
קרובים, זענט אז זיי זאל
די קאמפאניע האט א
רעכענענדיג רוסלאנד
— נוטע שפיין, אויסגעצייכ
יעצט אויסגעצאהלט ווערען
שיקען געלט צו אייערע קר
לאקאלע אגענטען אדער ב
CO., Limited
Toronto

אין די טעאטערע

"דער נאר" וועט פארנארעי דעם עולם

די פאפולערע אין העכסט אינטערעסאנטע דראמע "דער נאר" וועט היינטיגן מאנטאג בייאנאכט אויפגיין אין טאראנטא. די מאמאניע, וועלכע פיהרט אויף די דראמע אין טאראנטא, איז אריינגעלאדן געווארען אין די סטייטס מיט דער אבזיכט צו געבען דעם עולם א געלעגענהייט צו זעהן איינע פון די העכסט ערפאלגרייכע שטיק, וועלכע האט געהאט א קאלאסאלען סוקסעס אין ענגלאנד און אין די שטאטען.

דער אינהאלט פון דער דראמע איז אזוי אינטערעסאנט, אז עס פארכאפט אטעם און רופט ארויס א דראנג צו גרויזכע און געוואגטע אויפטואונגען. די דראמע איז א מאסען סצענע, וואס אטעמט און שפיעלט מיט'ן "מאב־גייסט". די מאסען סצענע רעגט אויף אויף אין ברענגט ארויף אין אן עקסטאז. עס ווילט זיך מיטגעשלעפט ווערען מיט די העלדען און ווערען איינער פון זיי. אבער כדי צו באגרייפן דעם אינטערעס פון דער דראמע מוז מען עס אליין זעהן.

"די עלפטע שטונדע" אין פענטיידזשעס.

אין דיעזען מעאטער ווערט די נאנצע וואך געווידמען די סענזאציאנעלע בילד "די עלפטע שטונדע". די פראדוקציע איז א שטיק צאפעלדיג לעבען, און ווייזט פיעל ווינקעלאך פון לעבען, וועלכע זענען פארבארגען אין פארהויען פון דער פראסטער מענשליכער אויג.

ווען מאנטאג קאטשעט זיך אריין

ברענגט עס אונזער הייזווירט אין פיעל היצען היימען, און ער שאפט אפ דערמיט דעם פראבלעם פון פעמיליראוואש, פליעג, געדענקט דיעזע פיטשורס: כאזונדערע וואשינג, ריינע זייף, ווייכע וואסער, פרישע לופט און זונשיין. איתר זעהט גלייך דעם רעזולטאט, ווען מען ברענגט אייך דעם באנדעל צהיים. טעלעפאנירט הייטלס.

SEMI FINISHED
TORONTO WET WASH LAUNDRY CO. LTD.
175 אסרנגטאן עוועניו
לעיקסייד : 5280.

Cunard Line פריפייד ביזנעס Anchor-Donaldson Line

קוייפענדיג אייערע טיקעטס ארויסערצוברענגען אהער פריינט אקער קרובים. זעהט אז זיי זאלען פארהרען אויף איינער פון דיעזע ליינס.

די קאמפאניע האט אפיסעס אין אלע אייראפעיאישע צענטרען, אקאנט רעפרענדיג רוסלאנד און אוקראינע. נייע נחריסע סטימערס — גוטע שפייז, אויסגעצייכנטע באקוועמליכקייט, געלט קיין הוסאנד קען יעצט אויסגעצאהלט ווערען אין דאלארס — דאס איז דער בעסטער ביי אונזערע שיקען געלט צו אייערע קרובים. פאר אינפארמאציעס פרעגט ביי אונזערע לאקאלע אגענטען אדער ביי

The ROBERT REFORD CO., Limited
50 King St. E., Toronto

נעהמט אין גראסערי
און הויסט זיך געבען
א איין־פונטיגע באקס פון דער

„מצה מיט א געשמאק"

וועלכע ווערט יעצט פארקויפט

אין טאראנטא

עס איז די בעסטע מצה
אין אמעריקא
געבאקען
פאר איבער 40 יאהר
— פון —
הראוויץ בראדערס און מארגארעטען
אין ניו יארק.
אונזער פארטרעטער אין טאראנטא איז:
רעוו. ס. הערמאן
אין דער אפיס איז אויף 20 מיידזשאר סטריט, טאראנטא
טעלעפאן: טרינימי 1062 "עה".

ניער אנרימענט-די וויכטיגסטע פראגע ביי די פאריערס

א געשפרעך מיט מר. קויפמאן, פרעזידענט פון דער יוניאן

א פארטרעטער פון „זשורנאל" האט זיך געזעהן מיט מר. מאריס קויפמאן, פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל פארביר יוניאן, וועלכער נעפינט זיך אין דער אויפפיהרונג פון פ'ס שטיק זענען אלע גוט באקאנט און טאלענטירטסטע, וואס מען־קאן ביי אונז געפינען.

נייע מוזיקאלישע קאמעדיע אין עמפיער.

הערי שעהנאן ברענגט אריבער פון ניו יארק איינע פון די שעהנסטע און ערפאלגרייכסטע מוזיקאלישע שטיקער, און דיזעס באטייליגען זיך אין דער אויפפיהרונג פון פ'ס שטיק זענען אלע גוט באקאנט און טאלענטירטסטע, וואס מען־קאן ביי אונז געפינען.

נייע מוזיקאלישע קאמעדיע אין עמפיער.

הערי שעהנאן ברענגט אריבער פון ניו יארק איינע פון די שעהנסטע און ערפאלגרייכסטע מוזיקאלישע שטיקער, און דיזעס באטייליגען זיך אין דער אויפפיהרונג פון פ'ס שטיק זענען אלע גוט באקאנט און טאלענטירטסטע, וואס מען־קאן ביי אונז געפינען.

די מוזיקאלישע אפטיילונג פון דער היינטיגער וואך איז צוזאמען געשטעלט פון שעהנע און ריטמישע נומערען. דער אָרגעל איז איינער פון די בעסטע אין שטאדט און דער ארגאניסט איז איינער פון די טאלענטירטסטע, וואס מען־קאן ביי אונז געפינען.

נייע מוזיקאלישע קאמעדיע אין עמפיער.

הערי שעהנאן ברענגט אריבער פון ניו יארק איינע פון די שעהנסטע און ערפאלגרייכסטע מוזיקאלישע שטיקער, און דיזעס באטייליגען זיך אין דער אויפפיהרונג פון פ'ס שטיק זענען אלע גוט באקאנט און טאלענטירטסטע, וואס מען־קאן ביי אונז געפינען.

די מוזיקאלישע אפטיילונג פון דער היינטיגער וואך איז צוזאמען געשטעלט פון שעהנע און ריטמישע נומערען. דער אָרגעל איז איינער פון די בעסטע אין שטאדט און דער ארגאניסט איז איינער פון די טאלענטירטסטע, וואס מען־קאן ביי אונז געפינען.

מעריאן דייווים אין היפאדראם.

די גרויסע כוואוי אקטריסע מעריאן דייווים, וועט די נאנצע וואך געזעהן ווערען אייפ'ן לייוועגס פון דעם היפאדראם טעאטער. עס וועט געוויזען ווערען די פיר־נע און פיעל אדווערטייזטע פראדוקציע "ליטל אלד ניו יארק".

מעריאן דייווים איז איינע פון די שעהנסטע און צוציהענדיגסטע סטארס אויף דער שטומער ביהנע, און אלע וואס האבען זי געזעהן, זענען מודה. אז זי שפיעלט אויסגעצייכענט און זי רופט ארויס באוואונדערונג צווישען די מביזים פון גרויסע ארטיסטען.

די מוזיקאלישע אפטיילונג פון דער היינטיגער וואך איז צוזאמען געשטעלט פון שעהנע און ריטמישע נומערען. דער אָרגעל איז איינער פון די בעסטע אין שטאדט און דער ארגאניסט איז איינער פון די טאלענטירטסטע, וואס מען־קאן ביי אונז געפינען.

נייע מוזיקאלישע קאמעדיע אין עמפיער.

הערי שעהנאן ברענגט אריבער פון ניו יארק איינע פון די שעהנסטע און ערפאלגרייכסטע מוזיקאלישע שטיקער, און דיזעס באטייליגען זיך אין דער אויפפיהרונג פון פ'ס שטיק זענען אלע גוט באקאנט און טאלענטירטסטע, וואס מען־קאן ביי אונז געפינען.

"די גאלד גרעבער" אין לאוס טעאטער

"די גאלד גרעבער" איז דער נאמען פון דער פראדוקציע, וואס ווערט די נאנצע וואך געוויזען ווערען אין לאוס יאנג סטריט טעאטער. די דראמע איז איינע פון די בעסטע אין אמעריקא. עס איז אבער נאך ניט אלץ. עס וועלען אויך דורכגעפיהרט ווערען אייניגע אינטערעסאנטע וואדעוויל נומערען.

לאוס טעאטער איז באקאנט אלס אָרט וואו מען וויזט אן מען פיהרט אויף אלע וואך עפעס נייעס און העכסט אינטערעסאנטעס.

עס ווערט אויך די נאנצע וואך אויפגעפיהרט א גלענצענדיגער מוזיקאלישער ספעקטאקאל, וואס וועט געווים אפעלירען בע בילדער. עס וועלען אויך דורכגעפיהרט ווערען זעקס אנדערע וואדעוויל אקטען. יעדער אקט איז א באזונדער וועלטעל פאר זיך. דער נאנצער צוזאמענשטעל פון דעם פראגראם איז א קייט פון אינטערעסאנטע נומערען אין אלע הינזיכטען.

מעריאן דייווים אין היפאדראם.

די גרויסע כוואוי אקטריסע מעריאן דייווים, וועט די נאנצע וואך געזעהן ווערען אייפ'ן לייוועגס פון דעם היפאדראם טעאטער. עס וועט געוויזען ווערען די פיר־נע און פיעל אדווערטייזטע פראדוקציע "ליטל אלד ניו יארק".

מעריאן דייווים איז איינע פון די שעהנסטע און צוציהענדיגסטע סטארס אויף דער שטומער ביהנע, און אלע וואס האבען זי געזעהן, זענען מודה. אז זי שפיעלט אויסגעצייכענט און זי רופט ארויס באוואונדערונג צווישען די מביזים פון גרויסע ארטיסטען.

די מוזיקאלישע אפטיילונג פון דער היינטיגער וואך איז צוזאמען געשטעלט פון שעהנע און ריטמישע נומערען. דער אָרגעל איז איינער פון די בעסטע אין שטאדט און דער ארגאניסט איז איינער פון די טאלענטירטסטע, וואס מען־קאן ביי אונז געפינען.

נייע מוזיקאלישע קאמעדיע אין עמפיער.

הערי שעהנאן ברענגט אריבער פון ניו יארק איינע פון די שעהנסטע און ערפאלגרייכסטע מוזיקאלישע שטיקער, און דיזעס באטייליגען זיך אין דער אויפפיהרונג פון פ'ס שטיק זענען אלע גוט באקאנט און טאלענטירטסטע, וואס מען־קאן ביי אונז געפינען.

"די גאלד גרעבער" אין לאוס טעאטער

"די גאלד גרעבער" איז דער נאמען פון דער פראדוקציע, וואס ווערט די נאנצע וואך געוויזען ווערען אין לאוס יאנג סטריט טעאטער. די דראמע איז איינע פון די בעסטע אין אמעריקא. עס איז אבער נאך ניט אלץ. עס וועלען אויך דורכגעפיהרט ווערען אייניגע אינטערעסאנטע וואדעוויל נומערען.

לאוס טעאטער איז באקאנט אלס אָרט וואו מען וויזט אן מען פיהרט אויף אלע וואך עפעס נייעס און העכסט אינטערעסאנטעס.

צו האלטען
אייער סטאוו ריין
און ציכטיג נוצט
Old Dutch
זייך, אין שטיקלאך,
ענטהאלט ניט קיין לאי
אדער עסידס
טוט בעסערע ארבייט.
MADE IN CANADA

א געשפרעך מיט מר. קויפמאן, פרעזידענט פון דער יוניאן

א פארטרעטער פון „זשורנאל" האט זיך געזעהן מיט מר. מאריס קויפמאן, פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל פארביר יוניאן, וועלכער נעפינט זיך אין דער פאריערס יוניאן. מר. קויפמאן האט פאר'ן „זשורנאל" פארטרעטער געשילדערט די לאגע פון דער פאריער־טרייד און האט זיך געמיהט צו באלייכטען די הויפט־טענדענץ פון יוניאן און די הויפט־פראגען, מיט וועלכע זי איז איצט באשעפטיגט.

יוניאן האט פופצעהן טויזענט מיטגלידער

ווי מר. קויפמאן דערקלערט, באשטעהט איצט די פאריער יוניאן פון פופצעהן טויזענט מיטגלידער, וועלכע זענען פארנאנדערגעווארפען איבער אלע טיילען פון די פאראייניגטע שטאטען און קאנאדא. אריס־אזדארים געפינען זיך אבער אין דרין פון זיי געפינען זיך אין קאנאדא. איינער אין מאנטרעאל, דער צווייטער אין טאראנטא, און דער דריטער אין אטאווא.

מען וויל באייניגן אנרימענט

די הויפט פראגע, וואס די דזשענעראל עקזעקוטיוו באאמט פון דער יוניאן האלט איצט אין פארהאנדלען, איז די באייניגונג פונ'ם אנרימענט מיט די פאר־מאניפעקטשורער אין א רייהע שטעדט פון די פאראייניגטע שטאטען און קאנאדא. דער אנרימענט פון די נייע ארגאניזירטע פאריער געהט אויס דעם 31-טען יאנואר. דארט פארערט די יוניאן צו ארייגברענגען אייניגע אויס־בעסערונגען אונ'ם אנרימענט. בריהער פון אלע ווערט דארט געפארערט א הער־ערונג פון צוזאגונג פראצענט אויף דער מינימום־ווייזדזש־סקייל. עס ווערט אויך געפארערט א שטרענגע רעגולירונג פון אלע קאנטראקטינג־שעפער, וועלכע אר־בייטען פאר די מאניפעקטשורער.

שטרענגערע צוטיילונג פון ארבייט

אין ניו יארק עקזיסטירט שוין פון לאנג א גלייכע צוטיילונג פון ארבייט אויף דער ציט „סלעק". די צוטיי־לונג ווערט אנגעווענדעט בלויז אויף דעם פעריאד פון די דריי מאנאטען; דזשון, אגו

פאליטיש
אונאפהענגיג
נאציאנאל.

א צייטונג וועלכע ב
פרייהייט פון אויסד
צו אלע שיכטן

CE THREE CENTS

איינדר

קאנסערוואטיוועד
בען דאך האבען ש
פון די ליבעראל

מעגליך אז אן ארבייטער
אין ענגלאנד וועט ניט ד
זען ווערען

לאנדאן יאנואר, 6.
הינטער די פאליטישע קולי
געארבייט מעשים. ניט צו דע
ארבייטער רעגירונג. מאנכע
האבען זיך שוין אפגעשפאלט
פארטיי און וועלען שטיצען ד
וואכיווע רעגירונג. דער "מאנ
גארדיען" וועט מארגען דרוקע
טעמט פון אכט פראמינענטע
געגען די היהרער פון זייער פא
יענע דערלאזען די מענלכקיי
ארבייטער רעגירונג.
דער פארלאמענט פארוא
דינסטאג. א וואך שפעטער וו
ווערען צו עס וועט זיין אן
דעגירונג אין גיכען אדער ניט

דער שונא ישרא
טאסלאווסקי איז

ווארשא, יאנואר, 6, (איטא).
דער גלח לוטאסלאווסקי
וואוסטער שונא ישראל, איז נ
פון סקארלאטין.
לוטאסלאווסקי איז געווע
פון די פארביסענסטע אנטיס
פוילען. ער האט עס עדות גע
ביילים-פראצעס, אז אידען נוצ
ליך בלוט און ער איז לעצטענס
דער קעמפער פאר א פראצענ

שאצקי ניט דער
דער פון פיקס
איינגעל

ניו-יארק, יאנואר, 6, (איטא).
דער ריכטער סוויסטער ה
געוויזען די קלאגע געגען נייט
וועלכער איז פארדעכטיגט געו
ערמארדען דעם פינף-יעהריגען
פיקעלבי, וועמענס ערמארדונג
ארויסגערופען א סענסאציע איב
צען לאנד.
עס איז פעסטגעשטעלט געוו
שאצקי איז ניט ביים קלאה
שטאנד און ער איז אפגעשיקט
אין א משוגעים-הויז.

וועניזעלאס ערוו
פרעזידענט פון
דוננגס-פארזאמ

אטען, יאנואר, 6.
וועניזעלאס, דער גריכיש
פרעמיער, איז ערוועהלט געווא
זידענט פון דער גרינדונגס - פא
כמעט אין זעלבען מאמענט ווען
פארגעקומען איז ער פלוצלונג
ווארען און ער האט געמוזט פאר
זיצונג.
עס איז שפעטער באקאנט
אז וועניזעלאס האט געהראנען
אטאקע, אבער זיין לאנג איז ניט

שניי-שטורם אין
ראנטא און פראנ

א שניי-שטורם האט געב
נעכטען א נאנצען טאג און נ
נאכט אין שטארק און אין דער פ
באנען פון פיעלע פונקטען האב
שפעטיגס אויף לאנגע שטונדען
סטריט-קאר פארקעהר אין שט
טייל-וויז פארקריפעלט געווארע
ניט אויף לאנג.
דער וועטער-נביא זאגט
וועט זיין וואדימער הנם נאך אר
קאלט.

לאיער ה. מ. לעהרער
רום 312 פעדעראל בילדינג. טעלעפאן עדעלייד 4651 — 4652
טראסט און פרייוועט. פאנדס פאר ערשטע און צווייטע מארגיידזשעס.

לאיער אי. סי. סאלאמאן
אפיס מענינג טשעמבערס, 72 קווין סט. וועסט—רום 211
טעלעפאן עדעלייד 3640 רעזידענץ טעלעפאן: טרינטי W 5953

מיט קענען פארקויפען אייער צווייטען מארגיידזש
אויך געלט צו לייען אויף ערשטע און צווייטע מארגעדזשעס.
פעקטאר און שולמאן, לאיערס
מענינג טשעמבערס 72 קווין סט. וועסט. טעלעפאן מיין 4359.

לאיער בירענבוים
אפיס: דאמיניאן באנק בילדינג קארנער קווין און בעי. טעלעפאן אדעלייד 7287.
וואוינונג: 226 בעווערלי סטריט. טעלעפאן טרינטי 7406.

לאיער סאל אייזען
באריסטערס, סאליסטער, און נאטארים.
קאמישיאנערס פאר אנטאריא און קוויבעק.
געלט צו לייען אויף ערשטע און צווייטע מארגיידזשעס
דאמיניאן באנק בילדינג רעזידענס
קאר. בעי און קווין סטריטס רום 4 484 מארקהאם סטריט.
טעלעפאן עדלייד 3083. טעל. טרינט W 1904

לואיס מ. סינגער
לאיער און נאטארי פאבליק
קאמישיאנער פי זאלע פראווינצען פון קאנאדע.
לאא אפיס 154 סימקא סטריט.
די נייע טעלעפאן נאמבערס זענען:
עדלייד 7965 און 7966

מאלדאוועד און ראזענבערג
לאיערס און נאטארים פאבליק
געלט צו לייען אויף ערשטע און צווייטע מארגיידזשעס.
רום 507 פעדעראל בילדינג. ריטשמאנד סטריט.
טעלעפאן עדלייד 2178.

לאיער גלאסס
רום 36—37 אימפיריעל באנק בילדינג. קארנער יאנג און קווין.
טעלעפאן עדלייד 6089 רעזידענץ קענזינגטאן J 4206
געלט צו לייען אויף מארגיידזשעס.

לאיער א. גרינבוים
מענינג טשעמבערס, 72 קווין סט. וועסט, רום 212
טעלעפאן עדלייד 7437. רעזידענץ טעלעפאן: טרינטי J 5998

טעלעפאן עדלייד 7437. רעזידענץ: טרינטי W 7024.
לאיער לואיס נ. סאקלאף
באריסטער סאליסיטאר
געלט צו לייען אויף ערשטע און צווייטע מארגיידזשעס.
רום 212 מענינג טשעמבערס 72 קווין סט. וועסט
טאראנטא, אנטאריא.

לאיער דענבערג, נ.א.ל.ל.ב.
רום 224 פעדעראל בילדינג
קארנער שעפפערד און ריטשמאנד וועסט.
טעלעפאן אדעל. 1264
הויז: 147 בעווערלי סט. טרינטי 1741F

קויפט אייערע קוילען פון
יאנאווער בראדערס
וואו איהר באקומט בלויז גוטע הארטע קוילען.
268½ קווין סטריט וועסט. טעלעפאן עדלייד 3766.

וויכטיג פאר האמילטאנער אידען
איהר באקומט ביי מיר טעגליכע, וועכענליכע און מאנאטליכע ציי-טונגען פון אמעריקא אין קאנאדע אין
56 יארק סטריט (נענענאיבער דעם קאמערשעל האטעל)
דעם „אידישען זשורנאל"
באקומט איהר יעדען פריהמארגען פון דעם זעלבען טאג. איך נעהם אויך אן אלערליי
אדווערטייזמענטס פאר'ן „אידישען זשורנאל"
אויב איהר ווילט זיך סובסקרייבען פאר אידישע צייטונגען קענט איהר עס טאן דורך מיר מיט די בעסטע באהאנדלונגען. אלערליי ביכער און שרייב מאטעריאלען קענט איהר ביי מיר באקומען. אויך א סטאק פון אידישע רעקארדס
ל. לואיס 56 יארק סטריט, האמילטאן
טעלעפאן רידזשענט W 2739

EMPIRE THEATRE
עמפייר טעאטער
א גאנצע וואך
הערי שאנאן
— און —
ארטי לימינג
— אין —
„היפיטי האפ"
ליזא און איהר "שאפלינג בענד".

PANTAGES
NOW PLAYING
די גאנצע היינטיגע וואך.
די איבערראשענדען פון טויזענט
בילדער'אין איינס
„די עלפטע שטונדע"
זעקס גרויסע וואדעוויל אקטען.
מיט דער הייפט-פיטשור:
דער גרויסער גלענצענדיגער קאמער-ספעקטאקעל
"אנדרע שעי" רעוויו."

LOEW'S THEATRE
א גאנצע וואך.
"די גאלדגריבער"
מיט האפ העמפטאן
בייבי סילוויא אין וואדעוויל.

טעאטער „רעטשיטאטיוו"
מיישע גערמאן
קעניג פון „סטאנדארד" טעאטער
לוסי גערמאן
די איינציגע לוסי אין צאפיין-אמעריקא.
מיינשאע סקולניק
דער אידישער קישעף-מאכער פון נעוו-יארק
— אין —
מיישע נאדיר'ס
גלענצענדער דריי-אקטיקער קאמעדיע
"סוקסעס"
דאנערשטאג דעם 17-טען יאנואר
— אין —
אלהאמברא האל, 450 ספאדיינא
אלע קארס פיהרען צו "סוקסעס"
אלע אטאמאביילען פיהרען צו "סוקסעס"
אלע וועגען פיהרען צו "סוקסעס"
אלע נאסען פיהרען צו "סוקסעס"
קוויטלאך וואלגערען זיך ניט אין די נאסען
מעדארף עס קויפען וואס פריהער!!!
סעזאנסאביסעל טון-טאן!
קויפט קוויטלאך באצייטענס אין קונסט-צענטער, וואלערשטיינ'ס בוך-סטאר, נאדעלמאן'ס לאנטשרום, אין אפיס פון "זשורנאל", און ביי מיישע נאדיר'ס באסידיס.

דר. ס. פערלמאן
דענטיסט
198A קווין סט. וועסט
טעלעפאן עדלייד 7279
הויז טעל. הילקרעסט W 6373
אפען אוועגטען.

עלעקטרישען
הויז ווייערינג און ריפיירס, עסטי-מיטס. קיין דזשאב צו גרויס אדער צו קליין. קיין שאדען צו די דעקאראציעס ביים פיקסען.
דזשיי דזשייקאבסאן
27 באלדווין סטריט
טעלעפאן טרינטי J 3248

פאטראנייזט די איינציגע אידישע ווינדאו קלינינג קאמפאני

איר אטענדען צו אלערהאנד הויז. פעקטארי, אפיסעס און סטאר קלינינג כעסטע ארבייט ביי בילינסטע פרייזען. מיר מאכען קאנסטאנטלי מאנאטליך און יעהרליך. 10 טעראלי סטריט. טעלעפאן אדעלייד 3087 אוועגדען און יום טובים טעלעפאן נירט טרינטי W 0898
NEW YORK WINDOW CLEANING COMPANY 10 TERAULEY ST.

STANDARD THEATRE
טעלעפאן טרינטי 3410
מישא און לוסי גערמאן, אין סטענדערד טעאטער
דינסטאג אוועגט
מאדאם גוטענטאג אין איהר סוקסעס ראלע
„מירעלע אפרת"
פון יעקב גארדאן.
מיטוואך אוועגט, ליידיס נאכט
עס ווערט געשפילט די שעהנע קאמעדיע
„אליין אין דער וועלט"

הויבט זיך אן מאנטאג
מאנטאג
HIPPODROME
Vaudeville Famous Players Canadian Corporation Limited
די וואך פון יאנואר 7
דער בריליאנטענער אין ציבערליכער שטערען, ווען ריטערליכ-קייט איז געווען אין פולען פראכט אין גלאנץ
מאריאן דייוויס
אין א ראמאנס פון די טעג ווען אמעריקא איז נאך געווען אין איהרע ווינקעלאך
„ליטעל אלד ניו-יארק"
זעהט—
ווי אזוי דזשייקאב אסטאר פלעגט נייתען פארס און "פענטס", ווי אזוי קארנעליוס וואנדערבילט פיהרט א פעריבאוט, ווי אזוי לאנטוזא שטופט א ווענגעלע מיט עסענווארג און ראבערט פולטאן לאדט-אן זיין שיפעלע.

חזן קווארטין חזן הירשמאן חזן רוטמאן
אלע דריי חזנים ציזאמען וועלען אויפטרעטען ביי א גרויסען קאנצערט
אין מעסי האל, דינסטאג אוועגט 22טען יאנואר
די מבינים און ליעבהאבער פון אידישער נגינה און מוזיק וועלען האבען א געלעגענהייט צו בייוואוינען דעם גרעסטען קאנצערט וואס טאראנטא האט ביז איצט געהערט. די דריי אויבערדערמאהנטע ריעזען פון אידישער נגינה וועלען באזונדער און צוזאמען זינגען דאס בעסטע וואס זיי האבען, און עס וועט זיין א קאנ-קורענץ ארויסצובערענגען דאס בעסטע וואס יעדער איינער פון די חזנים באזיצט.
בילעטען שיין צו באקומען ביי מר. עפשטיין, 185 קווין וועסט. קונסט צענטער, 519 דאנדעס וועסט; וועקסלערס 294 ספעדיינע עוו. נאדעלמאנ'ס, 446 ספעדיינע עוו. אנשעל ווייס, בעי און דאנדעס; פארישען מיילינערי, 396 קאר-לעדזש סט. קויפט בילעטען באצייטענס, ווייל עס איז בלויז איין געלעגענהייט אין לעבען.

דזשולערי דזשאנס
פון אלע סארטען, אלערליי מעדאלס פריזזאטע ווי אויך פאר מתנות. ווערען געמאכט צו ארדער, אדער ריפיירט, ביים באוואוסטען דזשולער
מ. העלער
750 קווין סט. איסט
טעלעפאן דזשעראד 7863
ליידים פאקעט בוקס געפיקסט גוט און ביליג.

אויב איהר דארפט גע-זעצליכע פאפירען
אלע געזעצליכע פאפירען, סטיזען פייפערס אפידייוויטס א.ד.ג. ווערען געמאכט פון
ה. ווינבערג
דזשאסטיס אף פיעס
אין אפיס פון „אידישען זשורנאל"
253 קווין סטריט וועסט

GRAND אנהויבענדיג מאנ. יאנואר 7
מעטינים: מיטוואך און שבת
אן אומבאגרענעצטע ענטערטיינמענט
די סעלווינס צוואמען מיט דזשארדזש פ. דריסקאל פרעזענטירען
די דראמאטישע סענזאציע
THE Fool
אוועגטען און שבת מאט. 50ס. ביז $1.50
פאס. פריי-זען מיטוו. מאט. 25ס. ביז $1.00
— ביי —
טשענינג פאלאק
ספעציעלע נייייארק סטייט און ניו ענגלאנד קאמפאני
צום ערשטען מאהל מיט העכסטע פרייזען וויינינגער ווי $2.50
מייל אדערס יעצט.

רעוו. שואל זאב גרינגארטען

26 סיסעל סטריט
אין דער באוואוסטער ערפאהרענער
מוהל ומסדר קדושין
טעלעפאן טרינטי W 7412
מיין פערזענליכען בעסטען אטענשאן גיב איך סיי אין האספיטאל ווי אויך פריוואט

טעלעפאן עדלייד 5615
דר. מ. קייטס
דענטיסט
218½ קווין וועסט
(קארנער מיכאל סטריט)
טאראנטא.

חזן קאפלאן'ס
נייער אדרעס איז
484 בראנזוויק עוועניו
טעלעפאן הילקרעסט W 5171
אפיס 11 קאלבארן סט.
טעלעפאן מיין 2907.

ס. קופטשיק
דער באוואוסטער רעסטאראטאר האט ערעפענט דעם
רומעניען רעסטאראן און גריל
אין 276 קאלעדזש סטריט
איהר קענט דארטען באקומען אלע רומענישע מאכלים און אלעס וואס אייער הארץ גלוסט.
מיר נעהמען אויך אן צו קייטערען פאר חתונות, באנקעטען אין פארטיס

צו די הויז אייגענטימער
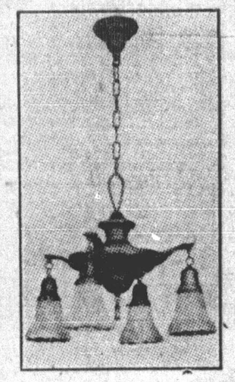
צו וואס האבען א הויז און וואוינען אין דער פינסטער? מען קען פיעל פאר-שעהנערען דאס לעבען מיט איינפיקסען עלעקטריק. מיר פיקסען איין עלעקטריק אין אייערע הייזער מיט אונזערע אייג'נע פיקסטשורס צו זעהר מעסיג פרייזען.
שעהנסטער איסוואהל פון פארשידענע פיקסטשורס
ספעשיעל אפער. ברענגט דיעזען אדווערטייזמענט און קריגט 20 פראצענט ארונטער פון פרייז, פון ביי אונז געקויפטע עלעקטריק פיקסטשורס. אויב איהר וואוינט ווייט, רופט אונז אף ביי טעלעפאן עדלייד 1041 און מיר וועלען קומען צו אייך.
TORONTO ELECTRIC SUPPLY CO.,
360 QUEEN ST., WEST
P. Kamin

די ניי געבויטע וואורשט פאבריק
— מיט'ן נאמען —
היברו כשר סאסעדזש פעקטארי
איז שוין אפען, אין מאכט באקאנט דעם טאראנטער פובליקום, אז איך מאנופעקטשור נאר די בעסטע ווארעס. ווען איהר געהט קויפען צו אייער דילער און מען גיט אייך ניט דייוויסעס ווארע, דאן זאלט איהר וויסען אז מען האט אייך געגארט און איהר וועט ניט האבען קיין פאר-בענינען פון אייער דינער אדער סאפער, ווייל דער דילער זוכט צו קויפען נאר ביליגעס
דייוויס באכט בלויז גוטע ווארע און פארקויפט עס ניט ביליג. און אויב איהר ווילט הנאה האבען פון אייערע מאכצייטען, און ביי א דילער קענט איהר מיין ווארע ניט קריגען, דאן טעלעפאנירט אין מיין פעקטארי, און איהר וועט גלייך באקומען וואס איהר דארפט צו האלטייל פרייזען, ווייל מיר ווילען פארסעלס פון 50 סענט אין העכער. איך טו עס ספעציעל ווייל איך וויל איהר זאלט וויסען דעם דיפערענץ פון דייוויסעס ווארע צו אנדערע.
צו מיינע שכנים פון דער איסט
איהר קענט קומען אין מיין פעקטארי און אלעס באקומען צו מאל-סייל פרייזען, עס מאכט ניט אויס וויפיעל איהר ווילט קויפען.
קאנטרי לייט פריוואט, אדער ביזנעס
לאזט אייך ניט נארען פון אייערע איידזשענס, ווייל די איידזשענס טרייען צו קויפען בילינע סחורה, און קריגען ביי אייך א גרויסען פריז. בעסער שרייבט דירעקט צו מיין פעקטארי, און איהר וועט קריגען די בעסטע סחורה צו דער בילינסטער פריז.
קאנטרי ארדערס געשיקט פון א דאלאר און העכער. מיין פעקטארי איז אונטער א שטרענגער השגחה, בהשגחת הרב גרויבארט, משגיח שלמה נאלדראט.
M. DAVIS, Proprietor
TORONTO KOSHER SAUSAGE MANUFACTURER,
155 SUMACH ST.
Telephone Main 3055 or Main 2742 W
עקספיריענסד דרייווער פארלאנגט.